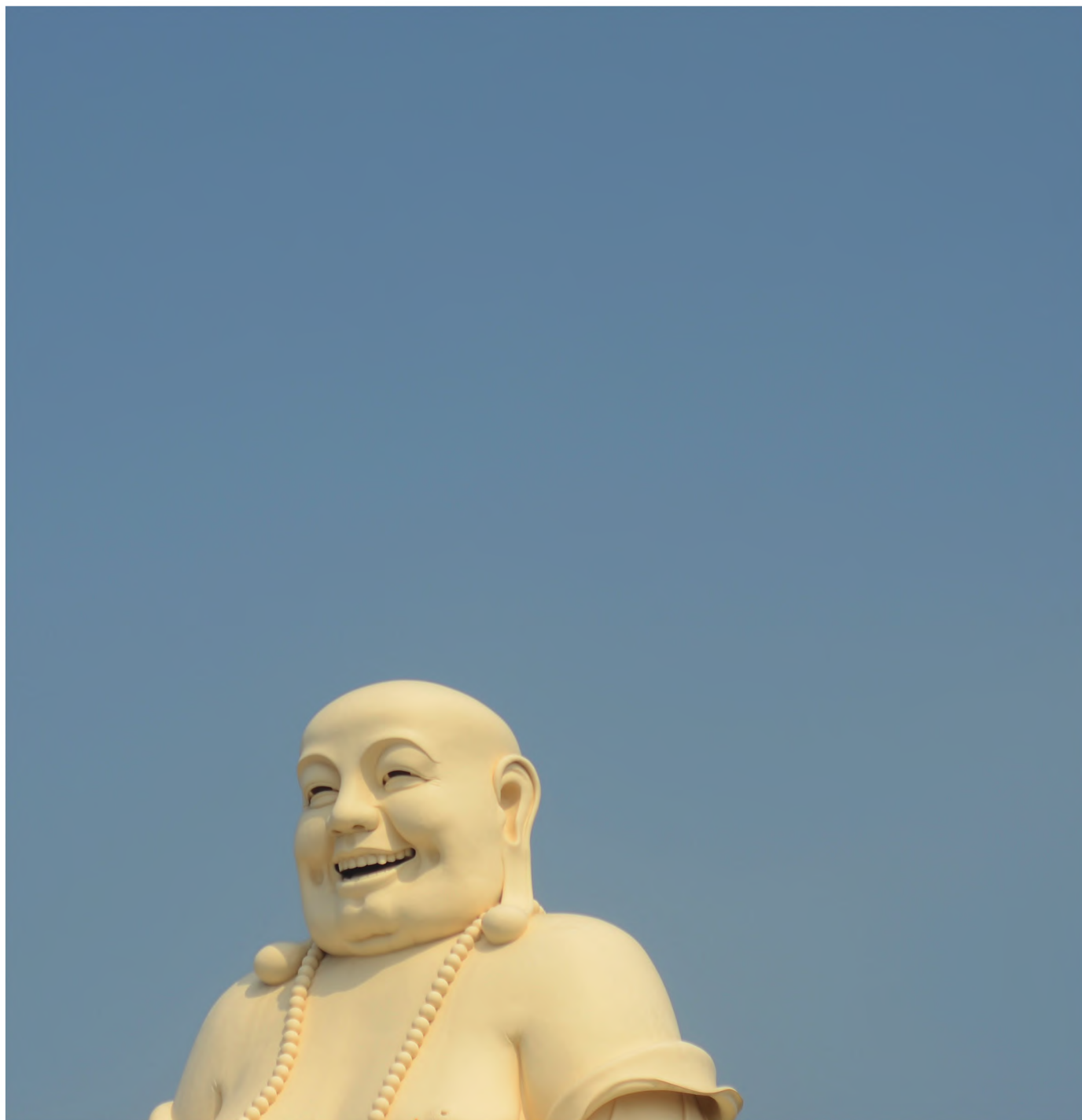

FOTOAJAKIRI / ESTONIAN PHOTO MAGAZINE

POSITIIV

37 / 2019 SUVI / SUMMER

JIMMY NELSON, OLGA JÜRGENSON, TRIINU KÖÖBA, ARNE MAASIK, MARE VINT,
ARVO WICHMANN, ROBERT DOISNEAU, VIVIAN AINSALU, RAIT LÕHMUS, KADRI PALTA

Sõnapildid ja tähenduste muster

WORD IMAGES AND PATTERNS OF SENSE

Hea Positiivi lugeja

Teadusfilosoof Michael Polanyi on öelnud, et me teame rohkem, kui oskame rääkida. Kunstiväljal tegutsevad looviniimesed – kunstnikud, fotograafid, kunstiteadlased ja kuraatorid – on kui tõlkemeeskond, kes vahendab varjatud või ühiskonnas varju jäänud teadmisi ja probleeme visuaalsete kujundite, selgitavate tekstide ning kunstisündmuste kaudu.

Soomes toimus kevadel neljandat korda poliitilise foto festivali pealkirjaga „Võimalus“. Annika Haas vestles festivali ühe algataja, fotokunstnik Sanni Seppoga. Teemad on universaalsed, sest maailm on infoühiskonna ajastul muutunud väiksemaks.

Martin Buschmann arutleb oma seerias „Kitsas maailm“, kuidas indiviidi vabadus suhestub ühiskonnas aktsepteeritud vabaduse vormidega.

Olga Jürgenson on multidistsiplinaarne kunstnik, keda huvitab aja ja ruumi teisenemine nii üksikisiku puhul kui ka laiemas mõttes.

Triinu Kõöba kollaaže näeb Instagramis. Kas pole ka oma maailmapildi loomine üks suur kollaaž, kus iga järgneva info-killuga muudame pilti, küsib kunstnik.

Nüüdiskunst on piirideta nähtus, mille esitlusviisid ja kohalolek teisenevad ajas. Juunis avatakse Tallinnas Telliskivi loomelinnakus Stockholmi juurtega rahvusvaheline fotokunstikeskus Fotografiska Tallinn. See on kohtumispäik, kus saab nautida fotokunsti ja disaini, head toitu ja muusikat.

Pildi ja sõna varjatud väe ning vastuolu teemal mõtiskleb Vivian Ainsalu. Prantsuse tänavafotograafia klassiku Robert Doisneau helge ja humoorikas looming kutsub nautima argipäeva võluvaid hetki.

Arhitektuurifotograaf Arne Maasik ja graafik Mare Vint loovad ühise geomeetrilise ja metafüüsilise maastiku Eesti Arhitektuurimuuseumis. Berliinis tegutsev fotograaf ja kunstnik Arvo Wichmann on dokumenteerinud oma lapsepõlvkodu renoveerimistöid Tallinna äärelinnas.

Maarja Mäemets ja Rait Lõhmus jagavad oma Vietnami reisi unenäolisi hetki.

Esimesed digikaamerad on juba lähiajalugu.

Inspireerivat fotosuve soovides

Kristel Schwede

Positiivi peatoimetaja

Dear *Positiiv* Reader

Philosopher of science Michael Polanyi has said that we know more than we can tell. The creative people in the art scene – artists, photographers, art historians and curators are like a team of interpreters mediating knowledge and problems hidden or overshadowed in society through visual images, explanatory texts and art events.

In Finland, this spring, the Opportunity political photo festival took place for the fourth time. Annika Haas talked to Sanni Seppo, a photo artist and one of the initiators of the festival. The topics are universal today because the world has become smaller in this information age.

In his *Narrow World* series, Martin Buschmann reflects on how individual freedom relates to forms of freedom accepted in society.

Olga Jürgenson is a multidisciplinary artist, interested in the transformation of time and space both for the individual and in the broader sense. Triinu Kõöba's collages are available to view on Instagram. After all, isn't creating your own worldview just a big collage, where every piece of information changes the view?

Contemporary art is a borderless phenomenon, with its presentations and presence changing over time. In June, the Stockholm-based international photographic art centre Fotografiska Tallinn will be opened in Telliskivi Creative City.

Vivian Ainsalu contemplates the hidden power behind images and words, and the topic of conflict.

The bright and humorous works by Robert Doisneau, an influential French street photographer, invite you to enjoy charming moments from everyday life.

The architectural photographer Arne Maasik and the graphic artist Mare Vint are creating a common geometric and metaphysical landscape. The Berlin-based photographer and artist Arvo Wichmann has documented the renovation of his childhood home on the outskirts of Tallinn.

Maarja Mäemets and Rait Lõhmus share the dreamlike moments of their trip to Vietnam.

The first digital cameras are already history.

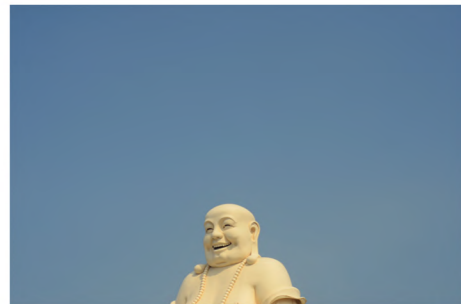
Wishing you an inspiring photo summer

Kristel Schwede

Publisher and editor in chief

Sisukord

Contents

Esikaas / Cover
Foto / Photo: Rait Lõhmus
Naerataav Buddha / Smiling Buddha. Vietnam. 2019

Tagakaas / Back cover
Foto / Photo: Triinu Kõöba
hold me #tight. 2018

1
Sõnapildid ja tähenduste muster
WORD IMAGES AND PATTERNS OF SENSE
Kristel Schwede

8
Fotografiska Tallinn
FOTOGRAFISKA TALLINN
Küsis / Interview: Kristel Schwede

FOTOGRAFISKA TALLINN
Salto Arhitektid / Salto Architects

14
Poliitilise foto festival
FESTIVAL OF POLITICAL PHOTOGRAPHY
Tekst / Article: Annika Haas

24
Küsimused muutavas ajas
QUESTIONS IN CHANGING TIMES
Foto ja tekst / Photo and Article: Martin Buschmann

26
Ajarändur Olga Jürgenson
TIME TRAVELER OLGA JÜRGENSON
Fotod / Photos: Olga Jürgenson
Küsis / Interview: Kristel Schwede

36
Käärid, kollaažid ja mõttekiirus
SCISSORS, COLLAGES AND SPEED OF THOUGHT
Fotod ja kollaažid / Photos and collages: Triinu Kõöba
Küsis / Interview: Kristel Schwede

26
Ajarändur Olga Jürgenson
TIME TRAVELER OLGA JÜRGENSON
Foto: Olga Jürgenson. When Your Future Life Flashes Before Your Eyes. 2011

44
Kõik on kokku üks
ALL IS ONE
Graafika / Graphics: Mare Vint
Maketid & fotod / Models & photos: Arne Maasik
Tekst / Article: Triin Ojari

50
Naaber ehitab
THE NEIGHBOUR BUILDS
Fotod / Photos: Arvo Wichman
Tekst / Article: Kristel Schwede

56
Robert Doisneau Pariisi lood
ROBERT DOISNEAU'S PARIS STORIES
Fotod / Photos: Robert Doisneau
Tekst / Article: Annika Haas

36
Käärid, kollaažid ja mõttekiirus
SCISSORS, COLLAGES AND SPEED OF THOUGHT
Kollaaž / Collage: Triinu Kõöba. No!

60
Sõnadeta muinasjutt
A FAIRY TALE WITHOUT WORDS
Foto ja tekst / Photo and article: Vivian Ainsalu

62
Nägin unes, et olime Vietnamis
IN MY DREAM WE WERE IN VIETNAM
Fotod / Photos: Maarja Mäemets, Rait Lõhmus
Tekst / Article: Maarja Mäemets

78
Tamroni reisifoto 2019
TAMRON TRAVEL PHOTO CONTEST 2019
Foto: Xenia Shabanova. Rändur / Traveler. 2019

70
Mängu ilu
THE BEAUTY OF THE GAME
Fotod / Photos: Kadri Palta / Interview: Kristel Schwede

74
Maailma tajumise mõõtkava
DIMENSION OF THE WORLD'S MEASUREMENT
Foto ja tekst / Photo and article: Ülo Pikkov

76
Eesti digifoto minevikust
THE BEGINNING OF ESTONIAN DIGITAL PHOTOGRAPHY
Tekst / Article: Tanel Verk, Merilis Roosalu
Fotod / Photos: Meeli Küttim

78
Tamroni reisifoto 2019
TAMRON TRAVEL PHOTO CONTEST 2019
Kristel Schwede

FOTOAJAKIRI **POSITIIV**

Telli endale või sõbrale!
Aastatellimuse hind Eestis on 24 eurot
positiiv.ee/tellimine

Foto: Vivian Ainsalu

ESTONIAN PHOTO MAGAZINE **POSITIIV**

One year subscription in Europe 48 EUR
in other countries 56 EUR
info@positiiv.ee

OÜ MEEDIARONG
Roo 21a Tallinn 10611 Estonia
positiiv.ee info@positiiv.ee
www.facebook.com/FotoajakiriPositiiv

TAMRON

Perfektne duo

17mm · Ava F/4 · 1/1000s · ISO 200

73mm · Ava F/8 · 25s · ISO 100

17-35_{mm} F/2.8-4 Di VC OSD

Fantastilised lainurk vaated kompaktselt ja mugavalt.
Oma klassi kergeim ülilainurk suumobjektiiv.

699€ tavahind ~~749€~~

35-150_{mm} F/2.8-4 Di VC OSD

Piiritud võimalused kompaktse universaaloobjektiiviga.
Kiire autofookus ja tiptasemel pildistabilisaator.

899€

Vaata lähemalt photopoint.ee/tamron
Mudelid Canon ja Nikon nii APS-C kui täiskaadriga kaameratele
Vaheta vana uue vastu eripakkumine photopoint.ee/vaheta

EE
REGISTREERI
KOHE TASUTA
5-AASTANE
GARANTII
5years.tamron.eu

5

REGISTER
NOW FOR FREE
5 YEAR
WARRANTY
5years.tamron.eu

GALERII POSITIIV

Arvo Wichmann. Naaber ehitab / The Neighbour Builds. 2018

SUVI / SUMMER 2019

NÄITUSED / EXHIBITIONS

KADRI PALTA
Turniir / Tournament
10.-19.06.19

ARVO WICHMANN
Naaber ehitab / The Neighbour Builds
8.08.-15.09.18

**Tallinna Arhitektuuri biennaal
TAB 2019 satelliit!
11.-15.09.19**

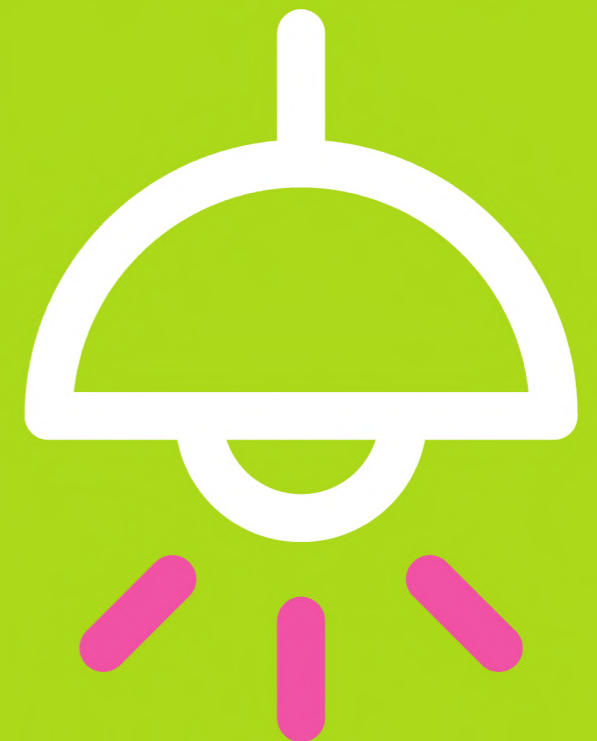
GALERII POSITIIV Roo 21a Tallinn 10611 Estonia
positiiv.ee info@positiiv.ee www.facebook.com/GaleriiPositiiv

#14 TALLINNDESIGNFESTIVAL 16/09-22/09

RAHVUSVAHELISED NÄITUSED
KONVERENTSID
TÖÖTOAD
DESIGN TALKS
INVESTORS' BAR
MOEETENDUSED
DISAINITÄNAV
KIREV ELU SATELLIITIDES
KOHTUMISENI NOBLESSERIS!

WWW.DISAINIOO.EE

TULEVIKU MATERJALID

Fotografiska Tallinn

FOTOGRAFISKA TALLINN

Küsis / Interview: Kristel Schwede

Eesti fotoinimesed on põnevusega oodanud Fotografiska Tallinna avamist. Positiiv küsis kaasasutajalt **Rain Tammelt**, milline on Tallinna fotokunstikeskuse poliitika ja nägu.

Milliseid teemasid ja fotograafia liike on Tallinna Fotografiskasse oodata?

Stockholmi juurtega, rahvusvaheliselt tunnustatud fotokunstikeskus Fotografiska on tegutsenud mõjutajana, mängides ühiskonnas aktiivset rolli ja tõstatades vastuolulisi küsimusi. Koos maailmatasemel fotograafide võrgustikuga on Fotografiska Stockholm korraldanud üle 190 näituse, kuhu on jõudnud nii nimekad oma ala tipud – nagu Annie Leibovitz, David LaChapelle, Irving Penn, Helmut Newton, Sarah Moon, Nick Brandt ja Andres Serrano –, kui ka veel avastamata aarded fotokunsti valdkonnas.

Vendade Jan ja Per Bromani ambitsioon Fotografiskat 2010. aastal asutades oli tuua maailm Stockholmi. Nüüd on meie kord tuua maailm Tallinnasse Telliskivi loomelinnakusse. Fotografiska Tallinn on kohtumispaik, kus saavad kokku fotokunst, hea toit, muusika, disain ja avatud mõtteviis. Oleme lahti seitsmel päeval nädalas hommikul kella 9-st kuni hilisõhtuni.

Kasutame fotokunsti jõudu, et ühendada ühiskonda, luua positiivset mõju ning tõmmata tähelepanu erinevatele teemadele. Fotograafide loominguga jutustame piltide taga peituvaid lugusid ja avame vaatenurki, mida ei saa eirata, olgu need siis kaunid, valusad, üllatavad või ebamugavad. Julgustame inimesi suhtlema kunstiga, nii nagu nad selleks ise valmis on, ning kui on õige hetk, siis astuma paar sammu kaugemale sellest, mis on traditsiooniline.

Fotograafia tippude kõrval on Fotografiskas oluline koht oma tee alguses olevatel kunstnikel, kellele saame pakuda laiemat kõlapinda. Kuna Tallinna järel on Fotografiska järgmisteks maandumispaikadeks New York ja London, siis loodame, et meil on võimalus omalt poolt kaasa aidata, et nende looming jõuaks paljude uute silmapaarideni.

Palun tutvustage Fotografiska Tallinna esimesi näitusi. Miks valisite just nende fotograafide loominguga?

Estonian photographers have been eagerly awaiting the opening of Fotografiska Tallinn. Positiiv talked to co-founder **Rain Tamm** to find out what the policy and face of the new photographic art centre are.

Which topics and types of photography can we expect to see?

Fotografiska, the Stockholm-based internationally renowned photo art centre, has historically had an active and influential role in society with an eye on raising controversial issues. With its world-class network of photographers, Fotografiska Stockholm has organised over 190 exhibitions featuring Annie Leibovitz, David La Chapelle, Irving Penn, Helmut Newton, Sarah Moon, Nick Brandt and Andres Serrano, in addition to which we can look forward to treasures as yet undiscovered.

Founding Fotografiska in 2010, brothers Jan and Per Broman were aiming to bring the world to Stockholm. Now it is our turn to bring the world to the Telliskivi Creative City in Tallinn. Fotografiska Tallinn is a meeting place where art, good food, music, design and an open way of thinking come together. We are open seven days a week from 9 in the morning until late evening.

We use the power of photographic art to unite society, create a positive effect and draw attention to various topics. Through the art of photography, we tell the stories behind the pictures and open up dimensions that cannot be ignored, be they beauty, pain, surprise or discomfort. We encourage people to interact with art freely and, at the right time, perhaps even take a few steps further from what is considered traditional.

Apart from offering the crème de la crème of photography, Fotografiska is also important for artists who are just starting out as we can provide them with a wider audience. After Tallinn, Fotografiska is next landing in New York and London, so we are hoping to contribute towards opening up the art of new photographers to many new eyes.

Avame Fotografiska Tallinna kolme välismaalasest ja ühe kohaliku autori näitusega. Hakkabki olema nii, et samal ajal on üleval kolm-neli näitust ning aastas näeb meie juures umbes 15 näitust. Järgime põhimõtet, et kunstnikud täiendaksid üksteist ja mõjuksid terviklikult, samas suudaksid kõnetada erinevaid külastajaid erineval viisil. Valime näitustele nii oma ala tipptegijaid kui ka uusi, tähtsaid andeid fotokunstimaailmas.

Avanäituseks on Briti fotograafi **Jimmy Nelsoni** (1967) võimas ja suurejooneline „Austusvaldus inimkonnale” hääbuvatest hõimudest, rahvastest ning nende kultuuridest, kelle jäädvustamise ja dokumenteerimisega on ta tegelenud aastaid. Võib juhtuda, et mõnekümne aasta pärast neid rahvaid enam ei eksisteeri või on nende traditsioonid ja eluviisid sulandunud suurematesse kultuuridesse ning kaotanud oma eripära.

Norralanna **Anja Niemi** (1976) näitusel „In Character” ei näe ainult visuaalselt ilusaid lugusid väljamõeldud karakteritest, vaid need peegeldavad ka küsimusi meie endi kohta: kes me oleme ja kes me võib-olla päriselt tahaksime olla. Niemi töötab alati üksi, olles ise nii modell, stilist, kunstnik kui fotograaf, mis tagab tema loodud tegelaste igavese üksinduse tunde.

Rahvusvaheliselt ühe Põhjamaade tuntuima dokumentaalfotograafi **Pentti Sammallahti** (1950) enam kui 200-st tööst koosnev näitus „In Distance” toob vaatajateni mustvalges pildis heatahtliku ja sooja huumoriga stseene paljudest maadest, ka Eestist. Tal on unikaalne oskus jäädvustada igapäevaelu poeetilises keeles. Sammallahti ise ütleb, et tema pildid on „mitte tehtud, vaid antud”.

Varalähkunud Eesti fotokunstniku **Anna-Stina Treumundi** (1982-2017) näitus „Anna-Stina Treumund: Lilli, Reed, Frieda, Sabine, Eha, Malle, Alfred, Rein, Mari” avastab Eesti naiste ajalugu, seal näeb nii taaselustatud stseene kui leiutatud lugusid.

Kuidas te näitustele fotograafe valite?

Kuna Fotografiska Tallinn on osa globaalsest perest, on meil tugev rahvusvaheline fotograafidest, kuraatoritest ja kirjutajatest koosnev võrgustik, kellega koostöös võimalikke ideid järgnevateks näitusteks arutame. Oleme väga huvitatud ka Eesti fotograafide loomingust ja meiega võib julgelt ühendust võtta.

Plaanis on koondada Fotografiska Tallinna juurde grupp valdkonna asjatundjaid ja arvamusiidreid, kellega ühiselt saame siinse näituste plaani ja kontseptsiooni luua, valides meie regioonile huvipakkuvaid, põnevaid kunstnikke.

Please give us an overview of the first exhibitions at Fotografiska Tallinn. Why did you choose these photographers?

We will open Fotografiska Tallinn with an exhibition of art by three foreign photographers and one local. It'll be a common practice from then on, we will have 3 or 4 exhibitions up at once and a total of about 15 a year. We operate on the principle that artists complement each other and form a whole, while still being able to address different visitors in different ways. For our exhibitions, we choose both top performers as well as new emerging talents in the world of photographic art.

The opening exhibition will be the powerful and grandiose *Homage to Humanity*, on fading tribes, peoples and their cultures, by the British photographer **Jimmy Nelson** (1967), who has spent years recording and documenting them. It may happen that in a few decades, these peoples no longer exist or their traditions and lifestyles have merged into larger cultures and lost their peculiarities.

In Character, by the Norwegian **Anja Niemi** (1976) not only presents visually beautiful stories of fictional characters, but also reflects on questions about ourselves: who we are and who we might actually want to be. Niemi always works alone, being a model, a stylist, an artist and a photographer all at once, which gives an eternal sense of loneliness to the characters she has created.

The *In Distance* exhibition, comprising more than 200 works by **Pentti Sammallahti** (1950), one of the most famous documentary photographers in the Nordic countries, brings to the viewers scenes spiced with kind and warm humour from lots of countries, including Estonia. He has a unique ability to capture everyday life using poetic language. PS himself says that his photos are “not made, but given”.

The Anna-Stina Treumund: Lilli, Reed, Frieda, Sabine, Eha, Malle, Alfred, Rein, Mari exhibition, by the late Estonian photo artist **Anna-Stina Treumund** (1982-2017), examines the history of Estonian women, revealing both revived scenes and invented stories.

How do you choose photographers for the exhibitions?

As Fotografiska Tallinn is part of a global family, we have a strong international network of photographers, curators and publishers, with whom we discuss potential ideas for future exhibitions. We are also very much interested in the works of Estonian photographers and everyone is welcome to contact us.

We are planning to bring together a group of experts and opinion leaders at Fotografiska Tallinn, so that we can jointly create a concept for the exhibition plan here by choosing exciting artists of interest for our region.

@ Jimmy Nelson. Sonam Choden, Sharchop, Gangtey, Bhutan. 2016

Jimmy Nelson. Austusvaldus inimkonnale

Jimmy Nelson on ühtaegu nii lavastaja, stsenograaf kui fotograaf. Oma fotode puhul pöörab ta suurt tähelepanu detailidele ning valmistab alati põhjalikult ette pildistamispaigad, kus rolli mängivad vormid, värvid ja valgus. Nelson töötab ainult naturaalse valgusega, mis nõuab tulemuse saamiseks palju aega. See tähendab, et fotograaf võib pelgalt ühe pildi kallal töötada tunde ja isegi päevi, kuni õige valgus aitab tal jõuab selleni, mida otsib – lumitava, maagilise atmosfääri.

Näitus hõlmab ka pilte, mis on tehtud nüüdseks juba 20 aastat tagasi. Aja möödudes kontseptsioon küll täiustub, ent idee säilib. „Oluline on dokumenteerida seda, mis on meie ümber, enne kui see hääbub,“ ütleb Jimmy Nelson, lisades, et

Jimmy Nelson. Homage to Humanity

Jimmy Nelson is as much a director and scenographer as he is a photographer. In his images, he works with attention to detail, setting the stage with meticulous care. It is all about perfection - a measured balance of shapes, colours, and, most of all, light. Natural light, the only kind he uses, demands a lot of time. He can be working on one image for several hours, or days, before he achieves what he's after – the magic, enchanting atmosphere that the right light brings.

The exhibition contains images going back almost 20 years. Over time you can observe a refinement of the original concept, but the idea remains the same. "It's important to document this before it disappears," Jimmy Nelson says, "because

© Jimmy Nelson. Q'ero, Qochamoqo, Hatun Q'eros, Andes, Peru. 2018

kui see kaob, siis jääme ka ise millestki ilma. „Me kaotame oma päritolu, oma juured.“

Ehkki Nelson reisib üle maailma, Siberi tundratest Vaikse ookeani saarteni, on tema fotodel alati midagi ühist: see on suhe erinevate kultuuridega. Fotograafi ja pildistatavate vahel kujuneb usaldus, mõistmine ning julgus olla haavatav, seda ka siis, kui vahele tuleb keelebarjäär. Ta asetab põliselanike kogukonnad piltlikult öeldes poodiumile, et oma loominguga näidata inimese väärikust: „Ma tahan avastada kultuure, neid au sees hoida, tõsta pjedestaalile ja öelda: „Vaadake, kui ilusad need inimesed on.“

when it disappears, we lose something too: we lose our origin, where we're coming from.”

Although Nelson moves across the entire globe, from the tundra of Siberia to the islands of the South Pacific, all his images have something in common: the photographer's relationship with these cultures. It's all built on trust, understanding, and vulnerability in the communication – sometimes even without a common language – between photographer and people. Nelson places these indigenous communities in a podium-like place. He wants to show the nobility in man, and so enhances this in his images. "I want to find, celebrate, put these cultures on a pedestal and say: look at these extraordinary people, how beautiful they are."

@ Jimmy Nelson. Hakahau, Mount Oave, Ua Pou.
The Marquesas Island, French Polynesia. 2016

Poliitilise foto festival

FESTIVAL OF POLITICAL PHOTOGRAPHY

Annika Haas

Juba teist aastat järjest on ÜRO raporti järgi Soome kõige õnnelikum maa. Kuid see ei tähenda, et soomlased lillelapse muretut elu elaks ja globaalsetes probleemides kaasa ei mõtleks. Vastupidi, neile lähevad maailma asjad korda igal tasandil ja seda peegeldas hästi ka kevadel Helsingis toimunud neljas poliitilise foto festival (Poliittisen valokuvan festivaali, 8.03.–26.05.2019), mille algatasid fotokunstnik **Sanni Seppo** ja Helsingi kunstiuulikooli professor **Anna-Kaisa Rastenberg**. Festival on osutunud ülimalt edukaks ja silmiavavaks ettevõtmiseks (publiku arv oli 2017. aastal 100 000). Fotožurnalism ja fine-art-foto vahealana oli kunstilise dokumentalistika ja pikaajaliste fotoprojektide tähtsust vaja esile tuua ning algatada keskustelu maailmaga maailma asjadest fotograafia kaudu. Eesti teeb samas valdkonnas alles oma esimesi samme.

Positiiv vestles peakorraldaja Sanni Seppoga festivali toimumise keskpunktis ehk põhinäitusel Helsingis Kaablitehases (Kaapelitehdas) asuvas Soome fotomuuseumis, et arutleda foto kui meediumi mõju ja rolli üle nüüdisaja pingestatud poliitilises õhustikus.

Festivali seekordne pealkiri „Võimalus” (soome keeles „Mahdollisuus”) kajastab üsna ilmekalt inimestele antud justkui viimast võimalust muuta sõgedat võimuvõitlusele allutatud ja tagajärgedele mittemõtlevat tarbimisele rajatud ühiskonnakorda.

Just. Festival küsis mitmeid olulisi küsimusi, mis on käesoleval ajal väga asjakohased, sest sündmused meie ümber toimuvad kiiresti ja ühel hetkel võib olla hilja. Kuidas me peaksime reageerima? Milliste tegude eest oleme vastutavad? Kuidas saavutada tasakaalu? Ja eelkõige, kuidas saavad inimesed elada kooskõlas teiste elavate olenditega, kellega jagavad planeeti? Mida teha, kui Maa ei suuda enam tarbimisele ja vaid majanduslikku õnne uskuvatele inimestele vastu pidada?

Samal ajal väheneb usaldus probleemide lahendamiseks tehtud poliitiliste otsuste suhtes. Tänapäeva parlamendivõimude ja ülemaailmse majandusjõu vaheliste ähmaste piiride tõttu ei ole enam ilmne, kuhu me saame pöörduda. Vastuste osas julgustas seekordne festival meid mõtlema alternatiivsetele mõtlemis- ja eluviisidele koos uute tegutsemisvõtetega. See pakkus sädet, et neid koos uurida.

For the second year in a row, the UN deems Finland to be the happiest country in the world. But this does not mean that the Finns are careless flower children who do not think about global issues. Actually they care about global matters on every level, something that was well reflected by the fourth Festival of Political Photography (Poliittisen valokuvan festivaali, 8 March–26 May 2019) that took place in Helsinki in the spring. The main organisers of the festival are photo artist **Sanni Seppo** and **Anna-Kaisa Rastenberg**, a professor at Helsinki Art University. Festival has become a very successful and eye-opening undertaking (year 2017 the audience numbers reached 100,000). As it falls between photo journalism and fine art photography, the importance of artful documentary and long-term photography projects had to be brought out and a discussion with the world about global matters initiated through photography. However, Estonia is taking only its first steps in this field.

Positiiv spoke with the main organiser, Sanni Seppo, at the centre of the festival, i.e. the main exhibition at the photography museum located at the Helsinki Cable Factory (Kaapelitehdas), to discuss the affect and role of photographs as a medium in the tense contemporary political atmosphere.

The title of this year’s festival, Potentiality („Mahdollisuus” in Finnish), quite expressively reflects the situation as if a last chance is given to people to change the crazy competitive society that does not think of consequences and is based on consumption.

Exactly. The festival asked many important questions, which are very relevant today as events around us are happening fast and at some point it might be too late. How should we react? For what actions are we responsible? How should we achieve balance? And foremost, how can people live in harmony with other the living beings with which we share the planet? What should we do if the Earth is no longer able to withstand the consumption and people only believe in economic fortune.

At the same time, trust in political decisions made to solve the problems decreases. Due to the unclear lines between modern parliamentary powers and global economic force, it is no longer clear where we can turn. As for answers,

Sanni Seppo, Ritva Kovalainen
Still image from the film End of the
Rainbow. 2007/2019

2019. aasta festivali teemad on sarnased Eesti ühiskonna aktuaalsete diskussioonikohtadega: loodus- ja elukeskkonna hävitamine selle tagajärjed teadvustamist hoolimata, üldisest erinevad inimesed ühiskonnas (nahavärv, erivajadused), poliitiline silmakirjalikkus, sotsiaalne pimedus, naiste allasurutus nüüdismaailmas ja isegi abordiküsimuse esilekerkimine (Laija Abrili „Misogüünia ajalugu. Peatükk nr üks: abordist“). Sinu, Ritva Kovalainen ja Ville Tanttü ühine töö mureseb metsa saatuse pärast, mis on sama oluline ka Eestis.

Teemad on universaalsed, sest maailm on infoühiskonna ajastul muutunud väiksemaks. Probleemid, mis meie kõikide elu samaaegselt ja võrdselt mõjutavad, puudutavad kõiki.

See, mis metsaga tehakse, ei saa olla vähemuse väike küsimus. Mets on saanud erinevate vaadete lahinguväljaks, kuigi teatakse, et mets on parim vahend süsiniku sidumiseks atmosfäärist, õhu heitgaasidest puhastamiseks ja kliimamuutuste vastu võitlemiseks. Tuhandete liikide kadumist meie eluajal on võimalik vältida vaid siis, kui teeme võitlusel metsade säilimise eest ühiseid jõupingutusi.

Soome valitsus on teinud metsast riigieelarve puudujäägi korvamise vahendi, lageraie on muutunud üleüldiseks. Pärast metsade mahavõtmist hakkavad küll uued puud kasvama, kuid endise biosüsteemi taastumine koos kõikide liikidega nõuab sadu aastaid rahu. Katastroof on juba toimunud: vähenenud on putukate ja lindude populatsioonid, on alanud kahe tuhande Soome metsades elava liigi kadumise protsess ja jätkub pidev kliima soojenemine. Kes teeb otsuseid meie ühise keskkonna ja tuhandete liikide tuleviku ning lõpuks meie enda tuleviku kohta? Suur osa meie metsadest kuulub riigile ja õigusaktid reguleerivad ka erametsade kasutamist. Peaksime ja saaksime neid otsuseid mõjutada.

Näitusel esitatud film „Forest Talk“ („Metsa kõne“) võrdleb erinevaid seisukohti metsade kohta. Metsamajandaja usub, et tulevikus kasvab mets tagasi ja asendab „selge kõrbe“, samas näeb ökoloog ulatuslikku loodusõnnetust, mis hävitab bioloogilise mitmekesisuse. Mis on aktivistile elu põhiküsimus, on majandusprofessori silmis kasutatav tootmispotentsiaal. Kuidas saame luua vastuolulise teabega pommitamisel õige vaate? Kas tõde on aramus? Oma arvamusi metsa kohta jagavad metsaökoloog, metsateadlane, üliõpilane, metsaaktivist, pensionär ja laps. On, millele mõelda, et tegutsema hakata.

Soome peab oma kogemusi maailmale jagama, rääkima, mis juba on juhtunud metsade raiumise tagajärjel ning kuidas me istume sellel oksal, mida me ise saame.

Kuidas on sinus kui kunstnikus säilinud usk, et fotograafia abil saab parandada maailma? On see naiivne soovunelm?

this year's festival encouraged us to think about alternative ways of thinking and living, along with new ways of taking action. It provided a spark to study them together.

The topics of the 2019 festival are similar to current discussions that have arisen in Estonian society: destruction of natural and living environment regardless of our knowledge of the consequences, people in society who are different (skin colour, special needs), political hypocrisy, suppression of women in the modern world and even abortion issues (Laija Abril's *A History of Misogyny. Chapter 1: On Abortion*). Your, Ritva Kovalainen and Ville Tanttü's joint world worries about the fate of the forest, which is as important in Estonia.

The topics are universal because in the era of the information society the world has become smaller. Problems that affect all of our lives touch everyone equally.

What is done with the forest cannot be a minority issue. The forest has become a battleground for different views, even though it is known that the forest is the best tool to sequester carbon, clean emissions from the air and combat climate change. We can prevent thousands of species from dying out during our lifetime if we join forces to fight for the preservation of the forests.

The Finnish government has made the forest into a means for compensating for the state budget deficit; clear cutting has become common. After the forests have been taken down, new trees will begin to grow, but the recovery of the former biosystem along with all the species takes hundreds of years of peace. The catastrophe has already happened: the populations of insects and birds have decreased, the disappearance of two thousand species living in the Finnish forests has begun and the climate continues to warm. Who makes the decisions about our shared environment and the future of thousands of species, and eventually our own future? A large portion of our forests belong to the state and legislation also regulates the use of private forests. We should and could affect these decisions.

The film *Forest Talk* shown at the exhibition compares different standpoints about forests. Forest managers believe that in future the forest will grow back to replace the 'clear desert', while the ecologist sees an extensive natural disaster that destroys biodiversity. What is vitally important for an activist, is usable production potential for an economics professor. How can we form the right views while being bombed with controversial information? Is truth an opinion? Thoughts about the forest are shared by a forest ecologist, forest scientist, student, forest activist, retired person and a child. There are things to think about in order to begin taking action. Finland needs to share its experiences with the world, talk about what has already happened as a consequence of cutting down forests, and how we are sitting on the branch we ourselves are sawing.

Sanni Beppo, Ritva Kovalainen
Still image from the film *End of the Rainbow*, 2007/2019

Touko Hujanen
Metsaperekond / Forest family. 2018

Küsin seda endalt kogu aeg. Palju lihtsam oleks lasta kõigel olla ja mitte midagi teha, kuid ma ei saa. Ma ei saa seda oma laste pärast, oma mentaliteedi pärast. Ma ei tea, kas poliitilise foto festival mõjutab otseselt edasisi vajalikke otsuseid, kuid näen, et see kunstisündmus annab inimestele energiat arutleda tõeliselt tähtsatel teemadel. Inimesed tahavad tunda, et me saame midagi teha. Loodan, et keskkonnateemad on tõusuteel, võtame kas või noore Rootsi aktivisti Greta Thunbergi, kes ütles: „Ma ei taha teie sümpaatiat, ma tahan, et te tunneksite paanikat ja hakkaksite tegutsema.” Me saame visuaalkunsti kaudu näidata keskkonnaängistust lugude kaudu, mis on tõeliselt mõjuvad.

As an artist how have you retained faith that photography can improve the world? Is it a naive fantasy?

I ask myself this all the time. It would be a lot easier to let everything be and not to do anything, but I can't do it because of my children, my mentality. I don't know if the political photography festival directly affects necessary future decisions, but I see that this art event gives people energy to discuss truly important topics. People want to feel that they can do something. I hope that environmental topics are on the rise – we can use the young Swedish activist Greta Thunberg as an example when she said: “I don't want your sympathy, I want you to feel panic and begin taking action.” Through visual art we can show environmental anguish through stories that are truly impactful.

Touko Hujanen
Metsaperekond / Forest family. 2018

Touko Hujanen. Metsaperekond. 2018

Ida-Soomes Põhja-Karjalas elav perekond on otsustanud elada isemajandavalt ja loodusega kooskõlas, sõltumata heaoluriigi hüvedest. Pere aastakulu on 50 eurot. Peaaegu kõik vajaliku on nad ehitanud ja kasvatanud ise.

Touko Hujanen Forest family. 2018

A family living in North Karelia, in Eastern Finland, has decided to live self-sufficiently and in harmony with nature rather than depending on the benefits of the welfare state. The family's annual income is 50 euros. They have built and grown almost everything they need themselves.

Patrik Rastenberger & Sergio Prudent
Küme mogñen. Terve vaim tervel maal /
 Healthy spirit in a healthy country. 2018

Patrik Rastenberger & Sergio Prudent. *Küme mogñen. Terve vaim tervel maal.* 2018

Soome fotograaf ja sotsioloog uurisid Tšiili lõunaosa põlisrahva maputšede juures, millised kultuurilised, eetilised ja filosoofilised küsimused on seotud terve olemisega. Mapudunguni keeles tähendab „küme mogñen” head elu või harmoonilist tasakaalu inimese, kogukonna ja looduse vahel.

Patrik Rastenberger & Sergio Prudent. *Küme mogñen. Healthy spirit in a healthy country.* 2018

A Finnish photographer and sociologist studied the cultural, ethical and philosophical questions related to being healthy among the native people of Mapuche, in southern Chile. In the Mapudungun language “küme mogñen” means a good life or harmonious balance between the person, community and nature.

Pekka Elomaa & Laterna Workshop
 James Bond Nieminen ja teised portreed /
 James Bond Nieminen and other portraits. 2014

Pekka Elomaa ja Laterna Töötuba. James Bond Nieminen ja teised portreed. 2014

Soome ei ratifitseerinud 2016. aastani ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni, mis taganuks neile täielikud inimõigused. Konventsiooni ei rakendata siiani kõikjal.

Elomaa on olnud vabatahtlik vaimupuudega inimesi kaasavas töötoas pea 20 aastat. Laterna töötoa inimeste ühiseks kireks on James Bondi filmid. Fotoseeria annab hääle inimestele, kellele kõne ei ole alati kõige sujuvam väljendusvorm. Tänu projektile on tekkinud Soomes arutelu vaimupuudega inimeste õiguste ja võimaluste üle.

Pekka Elomaa and Laterna Workshop. James Bond Nieminen and other portraits. 2014

Until 2016, Finland had not ratified the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities, granting them full human rights. The convention is still not implemented everywhere.

Elomaa has been a volunteer at a workshop that involves people with mental disabilities for nearly 20 years. The common passion among the people at the Lantern workshop is James Bond films. The photo series gives a voice to people for whom speaking is not always the smoothest way to express themselves. The project has given rise to a discussion in Finland about the rights and possibilities for mentally disabled people in Finland.

Kurt Tong
Combing for Ice and Jade. 2011-2017

Kurt Tong: Combing for Ice and Jade. 2011-2017

Tong has been discovering her Chinese roots via photography for more than 10 years. When she was a child, the family had a nanny living and working for them, whose story was special in Chinese society. According to Chinese tradition, a mother will comb her daughter's hair into a long braid when the daughter gets married. In the past, marrying meant that the woman would live the rest of their life under the control of her husband and his family. At the end of the 19th century, women who chose independence could carry out their own cleanliness ritual and braid their hair. In the past, 'self-matured' women were not allowed to return home when they retired. So instead, these independent women bought and built themselves so-called retirement homes for sisters, where they took care of each other. One of these homes was Ice and Jade, where Tong's nanny spent the last days of her life on earth as an independent woman.

Jeannette Ehlers
Must kuul. Video still-kaader /
Black Bullet. Videostill. 2012

PoC generatsiooni projekt *The Winds of Jeannette Ehlers „Must kuul“*. Video still-kaader. 2012

<http://www.jeannetteehlers.dk/m4v/video19.htm>
PoC (termin *PoC* ehk *Person of Color*) generatsiooni esindamatus olulistest ühiskonnaasjades Põhjamaades on reaktsioonina kaasa toonud nende inimeste oma lugude rääkimise laine nende endi perspektiivist.

The Winds of kuraatorid: Nayab Ikram, Ramina Habibollah. Osalevad kunstnikud: Uwa Iduozee. Sunny, seeriast „Nad kõndisid vee peal“ (2018), Baran Caginli „Kes nad on?“ (2016), Jeannette Ehlers. Video still-kaader „Must kuul“ (2012), Mi Tjio. *Untitled*. Tekstiilskulptuur (2009).

The PoC (Person of Colour) generation project *The Winds of Jeannette Ehlers. Black Bullet*. Videostill. 2012

<http://www.jeannetteehlers.dk/m4v/video19.htm>
The PoC (Person of Colour) generation not being represented in important societal matters in the Nordic countries has caused a wave of these people sharing their stories from their own perspective.

The Winds of curators: Nayab Ikram, Ramina Habibollah. Featuring artists: Uwa Iduozee. Sunny, from the series *They walked on Water* (2018), Baran Caginli. *Who were they?* (2016), Jeannette Ehlers. Still from the video *Black Bullet* (2012), Mi Tjio. *Untitled*. Textile sculpture (2009).

Küsimused muutavas ajas

QUESTIONS IN CHANGING TIMES

Foto ja tekst / Photo and Article: Martin Buschmann

Alustasin seeriaga „Kitsas maailm“ 2019. aasta talvel. Teemad, mis töö alguses olid mulle olulised, tekitasid aja jooksul juurde järjest uusi küsimusi. Jõudsin ikka ja jälle inimese valikute ning otsustamise vabaduse juurde. Mind hakkas huvitama, kuidas indiviidi vabadus suhestub ühiskonnas aktsepteeritud vabaduse vormidega. Kuidas puudutab mind kinnine või avatud ühiskond ja kas üldse on olemas ühiskondlik vabadus, või me räägime ikkagi üksikisiku tunnetuslikust vabadusest.

Fotograafid satuvad tihtipeale inimeste ja sündmuste kajastamisel valikute ette. Kui vabad me oleme oma otsustes ja loomingus? Kui palju me saame tegeleda teemadega, mida me soovime, või on kusagil võõristav pitsitus? Kui palju peab arvestama reegleid, keeldusid ja nn ühiskondlike leppeid, mille on kokku leppinud mingi inimeste grupp meie eest ja millele me pole kunagi alla kirjutanud? On terve hulk küsimusi, mille puhul siiani ei suuda „ühiskond“ anda otsest vastust.

Kui vabad me siis oleme? Kas meesterahvale võib panna selga kleidi ja seda fotot levitada? Kas kleidiga mees võib jalutada Vabaduse väljakul? Kas naisterahvas võib kanda ülikonda? Aga Vabaduse väljakul selles jalutada? Kas suhtlusmeedias võib jagada pilti naisterahva rinnanibust? Aga meesterahva omast? Kas alastus on üldse midagi ühiskonda meeletult lõhestavat või hävitavat? Kas on vahet, kui alasti on mees või naine? Kas on vahet, kus see alastus on – fotol, saunas või rannas?

Sealt edasi saab juba arutleda, kas inimesed on võrdsed. Kas (foto)kunstnikule on rohkem lubatud kui fotograafile ja kas fotograafile on omakorda lubatud rohkem kui hobipiltnikule? Kes defineerib teemade käsitlemise ja vormi? Kas on vahet, kui pildistatakse iseennast või kui pildistatakse teisi? Kas iseennast tohib objektistada?

Küsimusi on veelgi ja nende loetelu ei ole mõeldud targutamiseks, neile ei ole praegu olemas ühest vastust. Erinevate valdkondade ja veendumuste esindajad, erinevate religioonide ja sugude esindajad vastavad neile erinevalt. Paratamatult jõuame lõpliku küsimuseni: kuidas me saame paika seada ühiskondlike reegleid ja keelde, kui me ei suuda vastata kõige lihtsamatele küsimustele nii, et kõik selle vastusega rahul oleksid? Või on siis mõistlikum mitte piirata ja keelata?

Kas meie ühiskond on nii turvaline, et tema suhtes üles näidata usaldust ja keerata talle selg?

I began the *Narrow World* (Kitsas maailm) series in the winter of 2018. Topics that mattered when work began, created more and more new questions. Again and again I ended up dealing with the issue of a person's choices and freedoms of decision. I got interested in how the individual's freedom is related to the forms of freedom accepted in society. How am I affected by a closed or open society, is there such a thing as societal freedom or are we only talking about an individual's perceived freedom?

Photographers often encounter choices when photographing both people and events. How free are we in our decisions and creations? How much can we deal with the topics we want or is there a shunning twinge. How much do we need to account for the rules, restrictions and so called societal agreements made by a group of people for us and which we have never signed. There are many questions, which the „society“ is still unable to give a direct answer to.

How free are we? Can we put a dress on a man and then publish the photo? Can a man in a dress walk on the Freedom Square? Can a woman wear a suit? But walk in it on the Freedom Square? Is nudity something that splits or destroys the society? Is there a difference between the nude person being a man or a woman? Is there a difference between the nudity occurring on a photograph, in the sauna or at the beach?

From there we can continue discussing whether people are equal? Is more allowed to an (photo) artist than to a photographer and is more allowed in turn to a professional photographer than to an amateur? Who defines how and in what format are topics covered? Is there a difference between photographing oneself or others? Is it allowed to objectify oneself?

There are more questions and listing them is not meant to be audacious, and they have no clear answer as of today. They are answered by the representatives of different fields and different convictions, representatives of different religions and genders. Inevitably we reach the final question, how can we set societal rules and prohibitions if we are unable to answer the simplest questions so that everyone would be happy with the answer? Or is it more reasonable not to limit and prohibit?

Is our society so safe that we can trust it and turn our back to it?

Martin Buschmann
Kitsas maailm / Narrow World. 2019

Ajarändur Olga Jürgenson

TIME TRAVELER OLGA JÜRGENSON

Fotod / Photos: Olga Jürgenson
Küsis / Interview: Kristel Schwede

Olga Jürgenson (1969) on rahvusvahelisel kunstiväljal tegutsev multidistsiplinaarne kunstnik ja kuraator. Teda huvitavad muutused ja teisenemised ajateljel üksikisiku aspektist lähtudes ning rändamised läbi aja ja ruumi laiemas mõttes. Kunstniku näituste atmosfäär on intiimne, tundlik ja vürtsitatud intellektuaalsete mõttemängude, sõbraliku huumori ning puhta, minimalistliku esteetikaga. Tema mitmekihilised projektid käsitlevad inimkonna mineviku, tänapäeva ja tuleviku teemasid naiselikust, intuiitiivsest perspektiivist.

Kui sa vaatad tagasi oma loomingulisele teekonnale, siis millised teemad on sinu jaoks endiselt aktuaalsed ja millised oled seljataha jätnud?

Pöördun tihti tagasi teemade juurde, millega olen oma töödes juba varem tegelenud. Ajavahemikus 2002–2005 uurisin endisest idablokist Ühendkuningriiki elama ja töötama asunud võõrtöötajate elu ning tulemuseks oli mitu näitust. Kuigi konkreetne uuring jõudis lõpule, laiendasin rändeteemat järk-järgult edasi.

Aastatel 2007–2008 hakkasin seda käsitlema rändamisena mitte ainult geograafilises mõttes, mis toimub teatud Euroopa riikides poliitiliste ning sotsiaalsete muutuste tagajärjel, vaid reisimisena läbi aja ja ruumi laiemalt. Hakkasin uurima inimelu erinevaid külgi kui teekonda (näitused „Space Oddity” (2009), „We are made of Dust” (2011)).

Kui tihti uued teemad sinu juurde tulevad? Kas jõuad need kõik näituseks vormistada?

Mõnikord, kui märkan endale olulist infot veebis, raamatust või näitusel, siis prindin selle välja või pildistan. Loomulikult uurin teatud teemasid ka sihipäraselt. See on tavaliselt seotud mõne teose loomisega: kui hakkab mõnest kindlast näitusest mõtlema (näiteks kui tean juba selle toimumiskohta), siis hakkab ka kavandi teksti koostama.

Kõike hõlmata ei ole võimalik, mul on liiga palju huvisid ja kaugelt liiga palju ideid, tuleb teha mingisugune valik. Kipun oma näitusi tegema mitmekihilistena, nii ideede kui ka sõnumite mõttes.

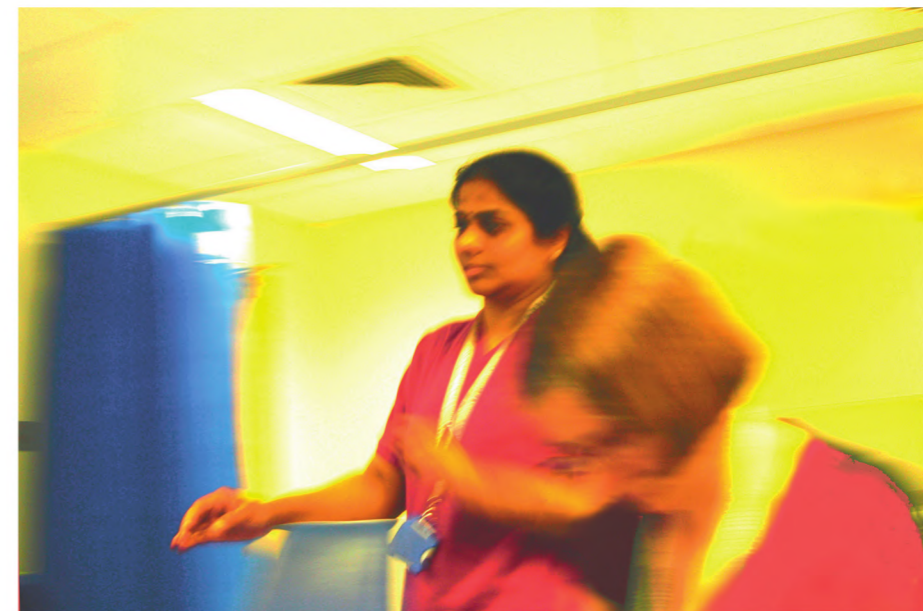
Olga Jürgenson (1969) is a multidisciplinary artist and curator living in UK. She is interested in changes in the timeline from the individual's point of view, and about travelling through time and space in a wider sense. The atmosphere of her exhibitions is intimate, sensitive and spiced up with intellectual thought games, friendly humour and a pure, minimalist aesthetic. Her multi-layered projects address the past, present, and future of humanity through an intuitive feminine perspective.

When you look back on your creative journey, which subjects are still relevant to you and which ones have you left behind?

I often go back to the themes I attempted to explore in my works in the past. Between 2002 and 2005 I researched the life of migrant workers from the former Eastern Bloc living and working in the UK, which resulted in several exhibitions. I guess that particular research project has ended, but gradually my take on the subject of migration became wider: by 2007–2008 I began referring to it as travelling not only geographically as a result of a particular political and social change in certain European countries, but also as travelling through time and space in a wider sense; I went on exploring aspects of human life using a comparison with a journey in for example *Space Oddity* (2009) and *We are Made of Dust* (2011).

How often do new subjects come to you? Can you bring your new ideas into an exhibition?

Sometimes when I see a piece of information – either online, in a book or this could be an image in an exhibition and so on – and I feel they are very relevant to my current research, I often either print them out if it's an online text or take a photo if it's an image. Of course, I deliberately research particular subjects, too. This process is usually combined with the creation of some works; then when I start thinking about a certain showcase (usually when I already know what venue it is going to be), I start writing a proposal text. Including everything is impossible, I have too many interests and way too many ideas so it makes sense to be selective. On the other hand, I tend to keep my exhibitions multi-layered, idea- and message-wise.

Olga Jürgenson
When Your Future Life
Flashes Before Your Eyes. 2011

Palun räägi veidi seeriast „When Your Future Life Flashes Before Your Eyes“.

Naiselt eeldatakse ühiskonna poolt enamasti, et ta saab emaks. Pärast lühikest perioodi teismeeas, kui olin selle idee suhtes skeptiline, olen alati uskunud, et minust saab kunagi tulevikus ema. Pildiseeria „When Your Future Life Flashes Before Your Eyes“ (2011) kujutab inimeste võimet näha ja meelde jätta mõningaid tähtsaid sündmusi meie varajases elueas, näiteks meie enda sündi. Mõned inimesed (ka Yoko Ono) väidavad, et mäletavad aega, mil nad olid oma ema üsas. Fotodel on kujutatud väljamõeldud vaateid sellest, mida võiks vastsündinu emaüasast väljudes kõigepealt näha.

Kasutad oma loomingus erinevaid meediume: maal, fotograafia, video, installatsioon. Kuidas ja millal sa löplikud valikud teed?

Kuna enamik mu viimastest töödest on planeeritud ja teostatud installatsioonidena, meeldib mulle näitust kavandades silmas pidada konkreetset ruumi. Mõned installatsioonid eraldiseisvad tööd võivad toimumiskoha leidmise ajaks juba ka olemas olla. Näituse „Mirroring in Venice“ jaoks Tallinnas oli mul algselt mõeldud fotoseeria, mille tegin aastatel 2015–2017. Siis otsustasin seeriale juurde lisada ka 2018. aastal Barcelonas seksinukk Samanthaht tehtud pilte, nii koosnes galeriile esitatud kavand mõlema seeria fotodest koos peeglitega. Mis puutub ülejäänud meediumidesse – liikuva digitaalsed pildiraamid (Veronica Franco ja Erica Jongi luuletustega, mille taustaks mängis ooper), mustad lõuendid, tekstiilskulptuurid ja tühi raam –, siis need said otsustatud paar kuud enne näituse avamist.

Oli huvitav uurida sinu näitust „Porridge, Sir!“. Palun räägi sellest lähemalt.

Paar aastat tagasi märkasin, et Ühendkuningriigis on nii päeval kui öhtul teler krimisarju täis, ja et see on lausa ülemaailmne nähtus. Eriti mõnusad on sarjad, mida näidatakse pühapäeviti. Usun, et enamikule lääne inimestest asendavad need edukalt pühapäevast kirikus käimist. Jumalal on siin tegemist tõsiste konkurentidega, sest väljamõeldud politseiinspektorid ja eradetektiiivid jõuavad alati õigeaegselt kõike päästma, võitlevad isetult meie ohutuse eest ning saavutavad alati kurjuse ja ebaõigluse üle võidu. Leian, et nende detektiivisarjade roll on praegusel ajal äärmiselt tähtis.

Olen lapsepõlvest saadik olnud tohutu Sherlock Holmesi lugude fänn ja sellele aitas kaasa Nõukogude telesari „Sherlock Holmesi ja doktor Watsoni seiklused“ (1979–1986). Maalinäitus „Porridge, Sir!“ (2012-2016) keskendub eelkõige selle telesarja stseenidele, mis tõlgendavad ülemaailmset hittsarja Vene tavade järgi. Kuna sarja põhitegelased sõid ekraanil putru, olid kõik endise NSV Liidu kodanikud veendunud, et puder ongi Inglismaal kõige populaarsem toit, mida see muidugi pole. Muide, ajal, mil filmimiseks ei saadud Inglismaale sõita,

Please tell us about the When Your Future Life Flashes Before Your Eyes series?

There is always a societal expectation for a woman to become a mother. Apart from some brief period in my teenage years when I was sceptical about that prospect, I thought I would become one at some point in the future. *When Your Future Life Flashes Before Your Eyes* is about the human ability to see and memorise some important events during the early stages of our lives, such as our own birth. Some people (including Yoko Ono) say they even remember the time when they were in their mother's womb. The photos represent the imagined views of what a newly born baby would see first, after leaving the mother's womb.

You use different media in your creation: painting, photography, video, installation. How and when do you make the final choice?

As the majority of my recent work has been planned and arranged as installations, I like to have a specific space in mind when planning a show. However some works, which can also be considered independent of an installation, may already exist by the time the relevant venue is found. For the *Mirroring in Venice* show in Tallinn, I initially had a series of photos, taken between 2015 and 2017. Then, to accompany this series, I decided to take some photos of the sexbot Samantha in 2018 in Barcelona, so the photos from both series plus mirrors became a part of the proposal submitted to the gallery. As for the rest of the media: motion controlled electronic photo frames (displaying poetry by Veronica Franco and Erica Jong and playing operatic pieces at the same time), black canvases, textile sculptures and an empty frame were decided on in the couple of months prior to the opening of the show.

It was interesting to explore your exhibition Porridge, Sir! Please tell me about it.

A few years ago, I noticed that daytime and evening television in the UK were full of crime dramas, moreover, this is a worldwide phenomenon. The particularly comforting ones are often shown on Sundays; I believe they successfully replace attendance at church for the vast majority of Westerners. In fact, God has serious competition here, as the fictitious police inspectors and private detectives always come to the rescue on time, selflessly fighting for our safety, always defeating evil and injustice. That's why I think the role of the fictitious TV detective is extremely important nowadays.

I have also been a massive fan of the Sherlock Holmes stories since my childhood, and the Soviet *Adventures of Sherlock Holmes and Dr Watson* TV series (1979-1986) only contributed to this. Consequently, the *Porridge, Sir!* series of paintings focuses on scenes from that Soviet TV version, especially those that interpret this worldwide hit according to Russian customs. For example, due to the fact that the main

filmiti „Baskerville“ide koera“ mitmed stseenid Eestis, Tallinn nägi välja piisavalt „inglispärane“. Muidugi märkasin ma kõiki neid detaile alles siis, kui olin mitu aastat Inglismaal elanud ja vaatasin filmi uuesti.

Oled loonud seeria „Silent Partners“ (2001), kus sensuaalseteks modellideks olid mannekeenid. Näitused „Mirroring in Venice“ (Budapest ja Tallinn, 2018) ning „The Secret Garden of Samantha“ (Barcelona, 2018) tegelevad naiste seksuaalsete fantaasiate ja tehisintellektiga seksinuku Samantha. Miks teemad sind huvitavad? Mis sa arvad, kuidas muudab silikoonpartnerite kättesaadavus pärisinimeste intiimsuhteid?

„Silent Partners“ on fotoseeria, mille tegin analoogkaameraga Viinis kunstiresidentuuri ajal; mulle jäid silma ühe pesupoodide keti aknad, mille akendel ilutsesid väga realistlikud mannekeenid imelistes rõivastes. Püüdsin leida pildistamiseks „õigeid“ nurki, mis ajaks sassi mannekeenide taga asuvatel plakatitel olevad „tegelikud“ kehad ja mannekeenide kehad.

Serial on sarnasus minu praeguse uuringuga, mis käsitleb inimeste suhteid nüüdisaja nähtuse, hüperrealistlike seksinukkudega. Püüan uurida, kui palju me inimestena ennast või fantaasiad oma ihalusobjektile projitseerime, olgu see „objekt“ siis inimene või midagi kunstlikku. Kus üleüldse lõpeb „reaalsus“ ja algab „kunstlikkus“, ja vastupidi?

Teema lummas mind veelgi rohkem pärast seda, kui ettevõtte Synthea Amatus tutvustas 2017. aastal Barcelonas maailma esimest tehisintellektiga seksinukku Samanthaht; kohtusin nendega, kui 2018. aastal Hispaanias kunstiresidentuuris olin. Samantha loojaks oli väga sõbralik ja intelligentne paar, kes oli lahkelt nõus minu etendusel koostööd tegema. Samantha, kelle omadusi, sealhulgas häält ja nime, saab muuta vastavalt kliendi eelistustele, sai minu installatsiooni „The Secret Garden of Samantha“ keskpunktiks. Näitusel olid üleval maalitud portreed popstaaridest, kes kõik olid tegelikult „maskeeritud“ Samanthaht, mis selgus teoste nimedest ja tekstidest. Veel üks selle maaliseeria inspireerijaist oli naiste ja meeste seksuaalfantaasiate uuringutes teedrajav Nancy Friday. Ta avaldas oma uuringuid mitmes raamatus, millest esimene kandis pealkirja „My Secret Garden“ (millest tulenes ka näituse pealkiri). Need raamatud on ühemõttelised, vahel šokeerivad ja väga vabastavad, ning kirjeldavad oma seksuaalsust nautivate naiste ja meeste fantaasiad. Näituse lõpus korraldasime avaliku vestluse pealkirjaga „Millal võimaldame seksirobotitele seksuaalfantaasiad?“ Teadlased ennustavad, et seaduslikud abielud inimeste ja seksirobotite vahel on 2050. aastaks täitsa tavalised. Robotite teadvuse teemadel spekulatsioonid ja paljud raamatud ja filmid, nii et kes teab ...

Näituse „Mirroring in Venice“ jaoks kombineerisin kokku erootilisi fotosid iseendast ja seksirobotist. Pildid on tehtud nii, et näituse külastaja ei saaks vahest aru. Uuringute käigus avastasin kaks imelist naisluuletajat (Veronica Franco, Erica Jong),

characters of the series ate porridge on screen, everyone in the former USSR was convinced that it was the most popular dish in England, which is untrue. By the way, at the time the crew was not able to travel to England to film and so many scenes from *The Hound of Baskervilles* were filmed in Estonia – Tallinn apparently looked English enough. And of course, I noticed all these details only after several years of living in England, when watching the films again.

I noticed on your website that in 2001 you created a series called Silent Partners, where the sensual models were mannequins. In 2018 you had the exhibitions Mirroring in Venice (Budapest, Tallinn) and The Secret Garden of Samantha (Barcelona), which dealt with the theme of female fantasies and sex dolls with artificial intelligence. Why is the theme interesting to you? How does the availability of silicon partners with artificial intelligence change relationships and intimacy among real people?

Silent Partners is a series of photographs that I took with my analogue camera while at an art residency in Vienna in 2001; it was lingerie chain shop windows with some fantastic garments presented on very realistic-looking beautiful mannequins that caught my eye first. I tried to find the 'right' angles for pictures that would help me create a sense of confusion between the 'real' bodies (pictured in posters placed behind the mannequins) and those of the mannequins.

There is similarity there with my current research on human relationship with hyper-realistic sex dolls, which is a much more recent phenomenon. I try to explore the question of how much do we, humans, project ourselves or our fantasies onto an object of desire, be that 'object' human or artificial. Where does 'reality' end and 'artificiality' begin?

My fascination for this theme increased when tech company Synthea Amatus presented the world's first AI sex doll, called Samantha, in 2017 in Barcelona; I actually even met people from this company in 2018, while at an art residency there. Samantha's creators turned out to be a very friendly and intelligent couple who kindly agreed to collaborate with me on my show. The concept of Samantha, whose features, including her voice and the name can be changed according to customer preference, became the main focus for my installation *The Secret Garden of Samantha*. The exhibition featured several painted portraits of pop stars, all of whom were Samantha in disguise, this was reflected in the work titles and the text. Another inspiration for this series of paintings was a pioneer of research on women's and men's sexual fantasies Nancy Friday, who published the paintings in several books, the first of which was titled *My Secret Garden* (hence the title of the show). Explicit, sometimes shocking and very liberating, these books document the fantasies of women and men celebrating their sexuality. At the end of the exhibition we held a public talk with the title *When Will We Allow Sex robots to Have*

Olga Jürgenson

Porridge, Sir! 2012–2016

↖ Dr Watson and Sherlock Talk about Friendship. 2015. Oil, Canvas. 45x70cm

← Sir Henry Questioning Barrimore. Porridge as Remedy for Hangover. Part 3_4, 2013, Oil, Canvas, 70x100cm

↑ Two TV adaptations of The Adventures of Sherlock Holmes and Dr Watson, displayed on 4 screens

kes mõlemad on tugevalt seotud Veneetsiaga ning kirjutavad väga avalikult seksist ja seksuaalsusest; soovisin, et nad mõlemad näitusel „osaleksid”, kuigi nende sünnidaatumitel oli umbes viis sajandit vahet. Nende luuletused kuvati digitaalsetel fotoraamidil, mis samal ajal mängisid barokkooperit.

Tegutsed ka kuraatorina. Kuidas sattusid Veneetsia biennaalil Mauritiuse paviljoni kuraatoriks?

Aastal 2013 panin sõna otseses mõttes aluse Mauritiuse esimesele riiklikule paviljonile, soovitudes oma Mauritiusel elavatel sõpradel see ära teha. (Olin seal 2008. aastal kunstiresidentuuris, mida korraldas pARTage.) Mauritius ei olnud kunagi varem Veneetsia biennaalil osalenud, nii hakkasime sellega tegelema, ise korralikult teadmatagi, kust alustada. Mida rohkem ma panustasin, seda tugevamat seost projektiga tundsin. Ma lihtsalt ei saanud loobuda, kuigi oli palju olukordi, kus lõputu takistuste jada ületamine tundus täiesti võimatu. See oli kui Ameerika mäed! Hakkasin järk-järgult lisaks tavapärasele kuraatoritööle tegelema rahakogumise, juhtimise ja põhimõtteliselt kõige koordineerimisega. Usun, et enamik minu emailnastinkte läks sellesse paviljoni, mida kutsusingi „oma lapseks”. Loomulikult olen meeskonnaliikmetele väga tänulik, nende toetus ja entusiasm olid mulle väga tähtsad.

Pärast seda kogemust tundsin, et miski ei saa mind enam hirmutada, see oli nii võimas. Kogemus abistas mind ka teise paviljoni ettevalmistamisel 2017. aastal. Mõlema paviljoni kontseptsioon põhines kirjanike Mark Twaini ja Malcolm de Chazali tsitaatidel. Teise paviljoniga töötades korraldasin ka kirjaliku intervjuu Hans-Ulrich Obristi ja Nobeli kirjanduspreemia laureaadi, Mauritiusega tugevalt seotud kirjaniku Jean-Marie Gustave Le Clézio vahel. Selle käigus nad arutasid ka mõningaid olulisi paviljonis eksponeeritud teemasid. Olen hakanud mõtlema kolmandalegi paviljonile, et tekiks kirjanuslik triloogia.

Sel aastal teen pausi, aga eks näis, võib-olla on mul 2021. aastal „veel üks lapsuke” tulemas, ja loodan, et pärast seda võtab keegi teine asjad üle.

www.olgajurgenson.net

Sexual Fantasies? Well, researchers predict that legal marriages between humans and sex robots will become commonplace by 2050, and there are plenty of books and films speculating on the theme of robot consciousness, so who knows...

For *Mirroring in Venice* I mixed erotic photos of myself with the ones of the sexbot. The photos were taken in such a way that the visitor would not be able to tell the difference. During my research I discovered two fantastic female poets, both strongly related to Venice and both writing very openly about sex and sexuality (Veronica Franco, Erica Jong); I wanted them both to ‘take part’ in the show. Their poems were displayed in electronic photo frames, which at the same time played baroque operatic pieces. I think that the lines taken from different poems by 2 different poets, that were displayed alongside each other, with the additional text and music coming from arias, added to the feeling of confusion initially created by the visual imagery (photographs).

You also work as a curator. How did you find yourself in the role of a Mauritian Pavilion curator at the Venice Biennale?

It was in 2013, when I quite literally initiated the first Mauritian National pavilion by suggesting to my friends in Mauritius (I was there on an art residency in 2008, hosted by pARTage) to give it a try. Mauritius had never taken part in the Venice Biennale before that, so we started working on it, not quite knowing where to begin. And then the more I contributed to the project the more I felt attached to it: I just could not abandon it, even though there were plenty of situations when it seemed absolutely impossible to get over the endless obstacles – it was such a rollercoaster! Gradually I ended up doing not only what would be normal curatorial work, but also fundraising, managing and coordinating pretty much everything; I believe most of my maternal instincts went into that pavilion, which I called ‘my baby’. Of course, I am very grateful to the team, their support and enthusiasm were terribly important.

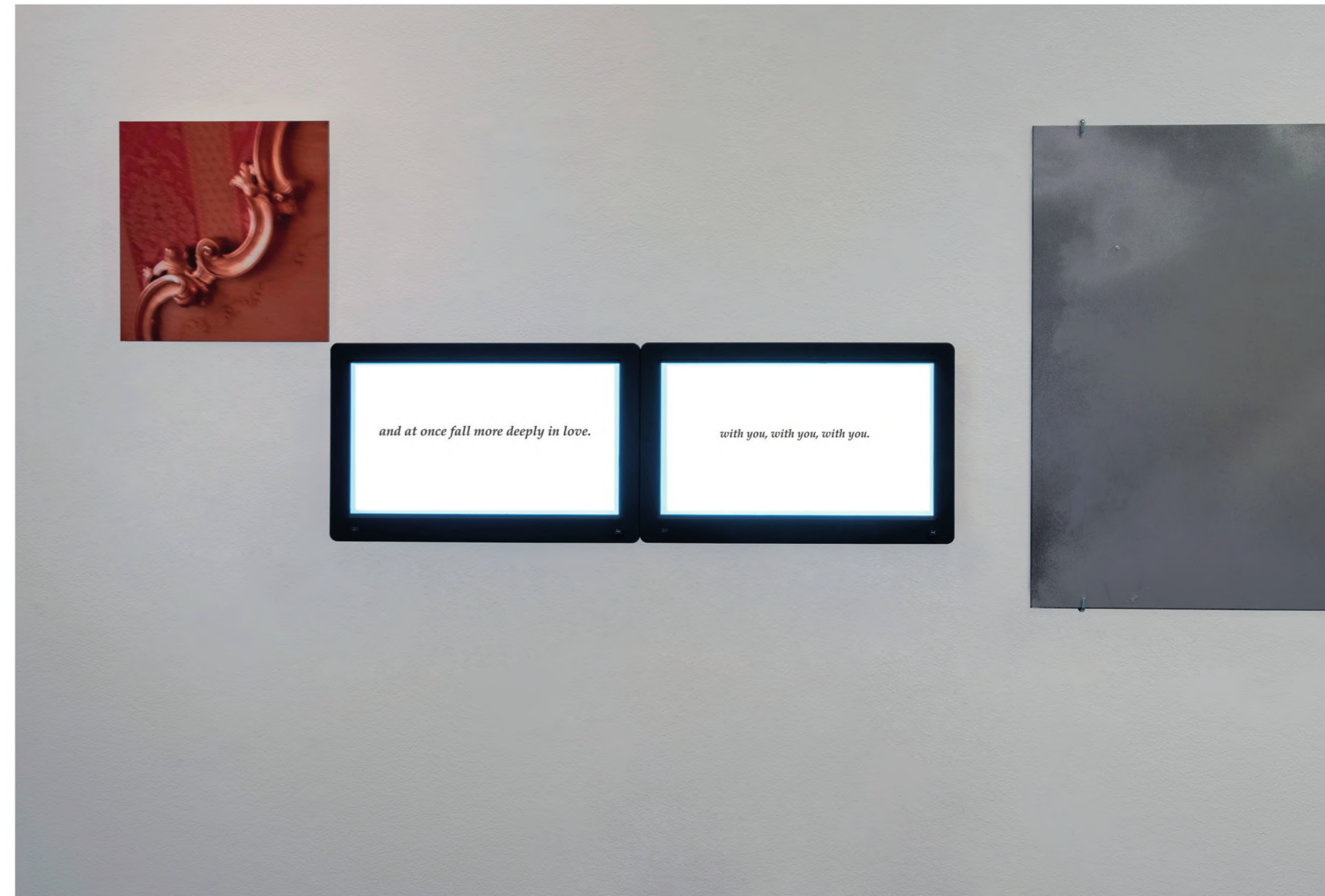
After that experience I felt that nothing could scare me anymore. It was very empowering. This experience certainly helped me to set up the second pavilion in 2017. The ideas of both pavilions were based on quotes by the writers Mark Twain and Malcolm de Chazal. When working on the second Pavilion I also arranged a written interview between Hans Ulrich Obrist and a Nobel Prize winner in literature JMG Le Clezio (who has strong roots in Mauritius), where they also discussed some relevant themes from the Pavilion. Having such a fantastic humanist and a writer on board now, makes me think about the third pavilion, so there will be some sort of literary trilogy.

I am taking a break this year, but we’ll see, perhaps there will be another ‘baby’ in 2021, but I hope that somebody else will take over after that.

www.olgajurgenson.net

Olga Jürgenson
Silent Partners. 2001

Olga Jürgenson
Mirroring in Venice. 2018

Käärid, kollaažid ja mõttekiirus

SCISSORS, COLLAGES AND SPEED OF THOUGHT

Fotod ja kollaažid / Photos and collages: Triinu Kööba
Küsis / Interview: Kristel Schwede

Triinu Kööba (1990) tegutseb igapäevaselt Tallinnas Telliskivi loomelinnakus asuvas raamatupoes Puänt, mida ta koos sõbrannaga peab. Positiiv uuris, kuidas valmib Triinu foto- ja kollaažilooming.

Mis roll või tähendus on sinu jaoks Instagramil?

Instagram tekitab minus vastuolulisi tundeid ja seetõttu ei ole ma ka kõige tihedam postitaja. Kahjuks töötavad selle äpi algoritmid risti vastu minusugustele kasutajatele, kes jagavad oma pilte harva. Need ei jõua isegi inimesteni, kes päriselt sooviks mu töid oma voos näha. Seetõttu on postitamine muutunud aina ebaolulisemaks. Ometigi ma tegutsen selles keskkonnas. Usun, et põhjuseks on kiire tagasiside nendelt vähestelt, kelleni pildid siiski jõuavad, ja teadmine, et päris tühja ma ei tooda.

Kuidas sinu Instagrami-pildid sünnivad? Mõned on silmanähtavalt kiired tabavad hetkejäädvustused, samas kollaažide tegemiseks on ju rohkem aega vaja.

Ma ei tee pilte kunagi Instagrami jaoks ja lasen enamasti töödel veidi pikemat aega seedida, et üldse aru saada, kas need minus ka paari päeva möödudes mingit elevust tekitavad. Tihti juhtub, et oma parimaid palu ma ei postitagi.

Võin julgelt jagada oma loomingu kolme kategooriasse: käsitsi tehtud kollaažid, töötlusprogrammidega manipuleeritud pildid ja „tavalised“ fotod.

Kollaažide puhul pole mul vist kunagi enne mõtet valmis, mida ma tegema hakkan. Lihtsalt võtan ette hunniku ajakirju ja lappan neid, lõikan välja osad, millel võiks potentsiaali olla. Siis istun rahulikult, vaatan välja lõigatud vorme ja hakkan kokku panema puslet, mida enne pole olemas olnud. Usun, et tulemust mõjutavad päevakajalised teemad, hetkel huvi pakkuvad valdkonnad, tugevad emotsioonid, ka podcaste, mida mulle meeldib lõigates kuulata. Eks see ole üks suur kokkulangemiste virvarr, mida ei oskagi täpselt seletada.

Triinu Kööba (1990) spends her days working in the Puänt bookshop in Telliskivi Creative City in Tallinn, which she manages together with a friend. Positiiv explored how Triinu's photography and collage work are made.

What role or meaning does Instagram have for you?

Instagram conjures up contradictory feelings for me, and so I'm not a very frequent poster. Unfortunately, the algorithms of the app go completely against a user like me who shares their images rarely. They won't even reach the people who would actually want to see my work in their feed. Because of this, posting has become increasingly unimportant. And yet I'm active in the environment. The reason for this is probably quick feedback from the few whom the images do reach and the knowledge that what I'm doing isn't completely for nothing.

How are your Instagram photos born? Some are clearly quickly captured moments, while making collages takes longer, right?

I never take photos for Instagram, and I usually let the work sit for a bit longer to understand if I feel any excitement after a few days, too. It often happens that I don't even post my best work.

I could easily divide my work into three categories: hand-made collages, images manipulated with image editing programs, and 'normal' photos.

When it comes to collages, I don't think I ever know what I'm going to do in advance. I just take a bunch of magazines and leaf through them, cutting out the parts that might have some potential. Then I sit quietly, look at the shapes I've cut out and start to put together a puzzle that didn't exist before. I believe that the outcome is affected by topical issues, areas of interest at the moment, strong emotions, also podcasts that I enjoy listening to while cutting. I'm sure it's all a big jumble of coincidences that can't even be fully explained.

Triinu Kööba
#vacationneeded. 2017

Põhjus, miks kollaaže teen, peitub eelkõige käärides. Olen erineva disaini ja suurusega kääre kokku ostnud üpris ki palju. Ma armastan paberit lõigata, olen seda väga palju teinud teismeeast saati, mil hekseldasin pakkide viisi koopiapaberit arusaamatuteks juppideks. Käärid on üks mu ihaldusobjekte.

Sürraalsete maailmade käsitsi loomine kollaažidena on imbunud ka digimaailma. Leian end tihti oma fotosid üle vaatamas. Ketran neid nädalas mitu korda läbi, et uusi mõtteid leida. On naljakas, et ideed tekivad alati korrelatsioonis mu Photoshopi oskustega. Kui olen uue oskuse selgeks saanud, siis tuleb sellega kohe varsti ka mõni töötlusmõte. Palju ruumi on muidugi ka katsetamistel ning veidi jälgin trende, mis tänapäevase fototöötusega kaasas käivad.

Nii-öelda tavalised fotod sünnivad kaootiliselt, sest kaamerat ma endaga pidevalt kaasas ei kannan, aga kui ta peaks minuga olema, siis võin teha sada pilti ühe päevaga. Eelistan pildistada elutuid asju, sest need on enamasti liikumatud ja ma saan nendega oma peas lihtsamini mängida ja tulemust ennustada. Erinevalt kollaažidest ja töötlemistest tean pilti tehes juba ette, millisen soovin lõpptulemust näha, aga seda vaid juhul, kui tegelen olemasoleva keskkonnaga. Kõik protsessid on väga kognitiivsed ja juhtub see, mis juhtuma peab. Mida päev edasi, seda rohkem on kõik omavahel läbi põimunud. Mind sütitab ka see, et ma ei tea, mis mõtted järgmisena pähe võivad tulla, seetõttu on mul endaga päris põnev.

Kui peaksid end hindama skaalal rõõmsameelne-toimekas-rahulik-melanhoolne, siis kuhupoole kõige rohkem kaldud?

Võib-olla olen kergelt melanhoolne, aga tahaksin mõelda, et ideaalne sinusoid: ikka üles ja alla, üles ja alla. Nooremana oskasin luua ainult teatavas ängis ning kannatava kunstniku motiiv tundus nii hingelähedane. Praegu olen sellest etapist välja saamas ning teel sinna, et suudan kunsti teha ka hea tuju ja rõõmsa meelega. Natuke tuleb juba välja.

Mind võiks iseloomustada kui „mõõdukat toimetajat“. Enne tegutsema hakkamist mõtlen korralikult läbi, kas mul on seda vaja teha ja mida see mulle annab. Rapsimine ja energia raiskamine mulle ebavajalike projektide peale on ärritav. Enne mõtlen ja siis tegutsen.

Kas sinu looming väljendab sulle hetkel olemasolevat ja nähtavat või pigem alateadvuse signaale ja mustreid?

Kindlasti mõlemat. Võib nii näida, et töötan sellega, mis on olemas ja nähtav, aga ma tean, et mu aju teeb piltidega pidevalt teistmoodi tööd: võtab vastu, sorteerib, võrdleb, kategoriseerib, annab hinnanguid ja ilma et ma ise märkaks,

The reason I make collages is foremost the scissors. I have purchased quite a lot of scissors of different designs and sizes. I love cutting paper, I've done a lot of it since I was a teenager when I would chop packs of copy paper into incomprehensible pieces. Scissors are one of my most desired items.

Creating surreal worlds by hand as collages has also transferred to the digital world. I often find myself reviewing my photos. I go through them several times a week to find new ideas. It's funny that ideas always correlate with my Photoshop skills. Once I've learned a new skill, a new editing idea will soon come. Of course, there's a lot of room for experimentation and I follow trends that go with contemporary photo editing a little, too.

The so-called normal photos are born chaotically, because I don't always carry a camera with me; but if I do have one with me, I could take a hundred pictures in a day. I prefer taking photos of inanimate things, because these are usually motionless, and I can play with them and predict the result more easily. Unlike collages and editing, I know in advance what I would like the outcome to be when I take a photo, but only when I'm working with an existing environment. All the processes are so cognitive and what has to happen happens. As the day goes by, everything becomes increasingly intertwined. I'm also spurred on by not knowing what thoughts I may have next, so I have quite an exciting time with myself.

If you had to rate yourself on a scale – cheerful, active, calm, melancholic – where would you lean to the most?

Maybe I'm a little melancholic, but I would like to think of myself as the perfect sinusoid: always up and down, up and down. When I was younger, I could create only in a state of some kind of anguish, and the motif of suffering artist seemed so close to me. But now, I'm starting to get out of this stage and am on my way to being able to create art in a good and cheerful mood, too. It's working a little already.

The key phrase for me could be moderate editor. Before I start working, I clearly think about whether I have to do this and what would it give me. Scrambling and wasting energy on projects that are unnecessary for me is annoying. I think first, then act.

Does your work reflect what exists or is visible for you at the moment or rather the signals and patterns of your subconscious?

Definitely both. It may seem that I work with what exists and is visible, but I know that my brain always does different work with the images: it accepts, sorts, compares,

Triinu Kõoba
#kinbaku. 2019

→

jõuab ta mingi otsuseni. Näiteks, kas üldse midagi jäädvustada, kuidas väljalõigatud osi kombineerida või millist tööriista Photoshopis kasutada.

Tahaks alateadvusse ja mõistuse labürintidesse ekslema minna, see on nii põnev maailm. Meil on nii vähe infot selle kohta, mis tole kõva koore all toimub.

Kunstnikud räägivad tihti, et justkui keegi teine teeks nende eest otsuseid ja ideed tulevad tundmatutest kohtadest. Lugenud aju kohta küllaltki palju, on mul tekkinud teooria, et keel ja rääkimine hoopis takistavad peas toimuva mõistmist. Sõnade formuleerimise kiirus ei ole võrreldav mõttekiirusega ja seepärast ei suuda me kõiki impulsse kinni püüda ega enda jaoks ära desifreerida, ühtlasi on meie sõnavara nii väike, piiritletud.

Inimestena peame igale nähtusele ja asjale nime külge panema, et seda mõista, ja enne kui suudame öelda, mis just peas toimus, on järgmised tuhat impulssi aset leidnud. Aju muudkui säriseb info liikumisest ja me suudame sõnadega sealt haarata kaduvväikse osa.

Ma ei esita teaduslikke fakte, vaid seda, millist pilti olen enda jaoks kokku panemas. Ehk on oma maailmapildi loomine ka üks suur kollaaž, kus iga järgneva infokilluga muudame pilti. See, mida mõtlen täna, ei pruugi homme enam mulle loogiline tunduda ning tundub nii veidralt naljakas, et mu enda pea üritab ennast lahti muukida. Paneb naerma!

Mida naudid teiste foto- ja kunstiloomingus?

Teiste loomingus naudin absurdust, julgust ja uute formaatidega väljatulemist. Väga huvitav on jälgida, kuidas sise-maailma kunsti kaudu edastatakse, sest mida muud see on kui enda sisemuse peegeldus.

Pilt peab minu sees midagi hüppama panema. Selle jaoks ei ole vaja räigeid võtteid ega hingematvalt kauneid loodusvaateid. Tihti mõjuvad hoopis minimalistlikud pildid ja lahendused, mida ma pole mitte kunagi varem näinud. Viimasel ajal paelub ka kompositsioonireeglite eiramine.

categorises, evaluates and without me noticing, it comes to a certain decision, be it the fact that something should be captured at all, how to combine the cut-out pieces, or which Photoshop tool to use.

I'd love to wander about the labyrinths of the subconscious and the mind; it's such an exciting world. We have such little information about all that is going on under that hard shell.

Artists often say that it's as if someone else makes the decisions for them and that ideas come from unknown places. Having read quite a bit about the brain, I have developed a theory that language and speaking is an obstacle to understanding what is happening in the mind. The speed of formulating words is not comparable to the speed of thought, which is why we aren't capable of catching all the impulses and deciphering them for ourselves, plus our vocabulary is so small and limited.

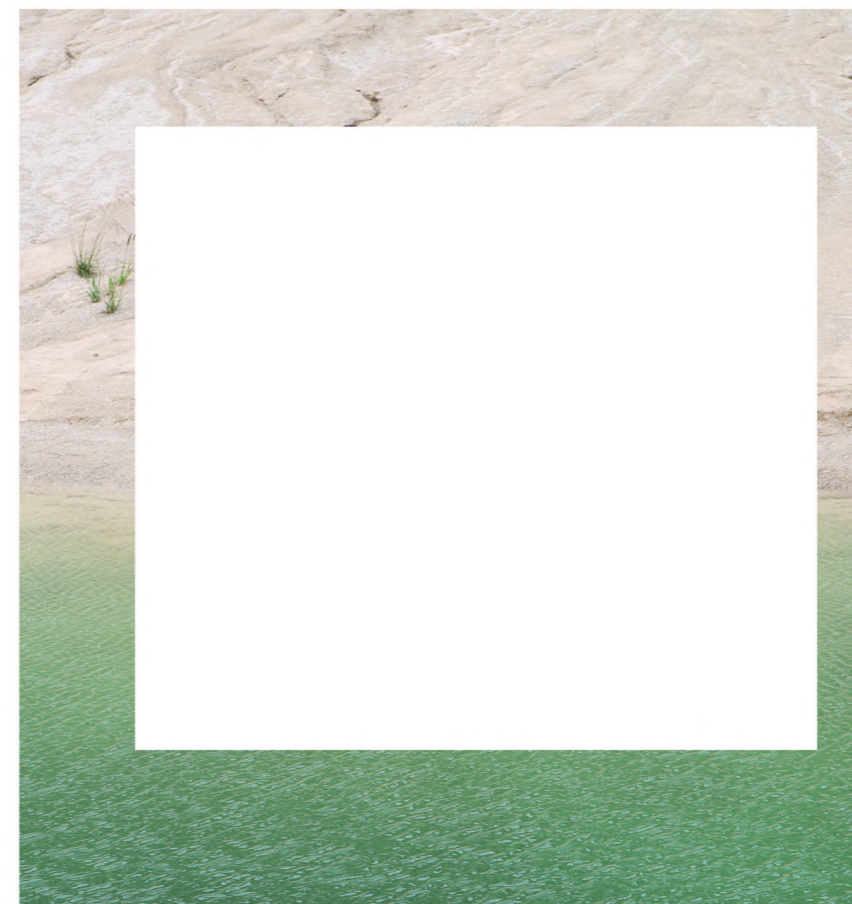
As humans, we have to attach a name to every phenomenon and thing in order to understand it, and before we can say what just took place in the mind, another thousand impulses have already taken place. The brain is always sizzling with the flow of information, and we can capture only a marginal part of it in words.

I don't present scientific facts, instead I show the image that I'm putting together for myself. Maybe creating one's worldview is a big collage, too, where we change the image with each new piece of information. What I think today might not seem logical to me anymore tomorrow, and it's just so strangely funny that my own mind is trying to pry itself open. It makes me laugh!

What do you enjoy in the photography and art of others?

In the work of others, I enjoy absurdity, courage and coming up with new formats. It's very interesting to observe how the inner world is communicated through art, because what else is it if not a reflection of one's inner being.

The image has to move something inside me. This doesn't require blatant techniques or breathtakingly beautiful nature views. Often it's the minimalist images and solutions that haven't been seen ever before. Lately I've also become fascinated by breaking composition rules.

Triinu Kõoba
↗ make space for. 2018

→ #transform. 2018

xoxo

↑ Triinu Kõõba
#xoxo. 2017

→ #burnt. 2016

Kõik on kokku üks

ALL IS ONE

Graafika / Graphics: Mare Vint

Maketid & fotod / Models & photos: Arne Maasik

Tekst / Article: Triin Ojari

Mare Vint (1942) ja **Arne Maasik** (1971) on kumbki oma valdkonnas ühed tuntumad Eesti kunstnikud, nende töid on palju eksponeeritud ja neist palju kõneldud. Koos nad ometigi esinenud ei ole, veelgi enam: näitus „Geomeetria ja metafüüsika” Eesti Arhitektuurimuuseumi suures saalis on väga konkreetne kahe kunstniku vaheline dialoog, kus Arne Maasiku fotod on otseselt tõukunud Mare Vindi teostest.

Spetsiaalselt selle näituse tarbeks valminud fotod on Maasiku austusavaldus Vindi arhitektuurselt korrastatud pildimaailmadele, aga ka tema kui erialalt arhitekti nägemused ideaalsest ruumist ja täiuslikust arhitektuurist. Hoolikalt läbi töötatud kompositsioonid, kus pole midagi ülearu ega puudu, kus arhitektuur on jõudnud ülimalt abstraktsiooni ja üldistuseni, universaalse ruumini. Seni võsa ja maju kaamerasse püüdnud Maasik on seekord pildistatavad objektid ise konstrueerinud: täpse käe ja kindla joonega tehtud maketid on arhitekti-fotograafi minimaailmad, ruumilised mudelid millestki, mida autor ise nimetab valgeks arhitektuuriks. „Mind huvitab metafüüsilise alge ilmumine valges arhitektuuris, valgetes pindades ja tühjuses nende vahel. Aukudes seintes, valguses ja varjus. Minu eesmärgiks on geomeetrilise ruumi loomine,” selgitab ta.

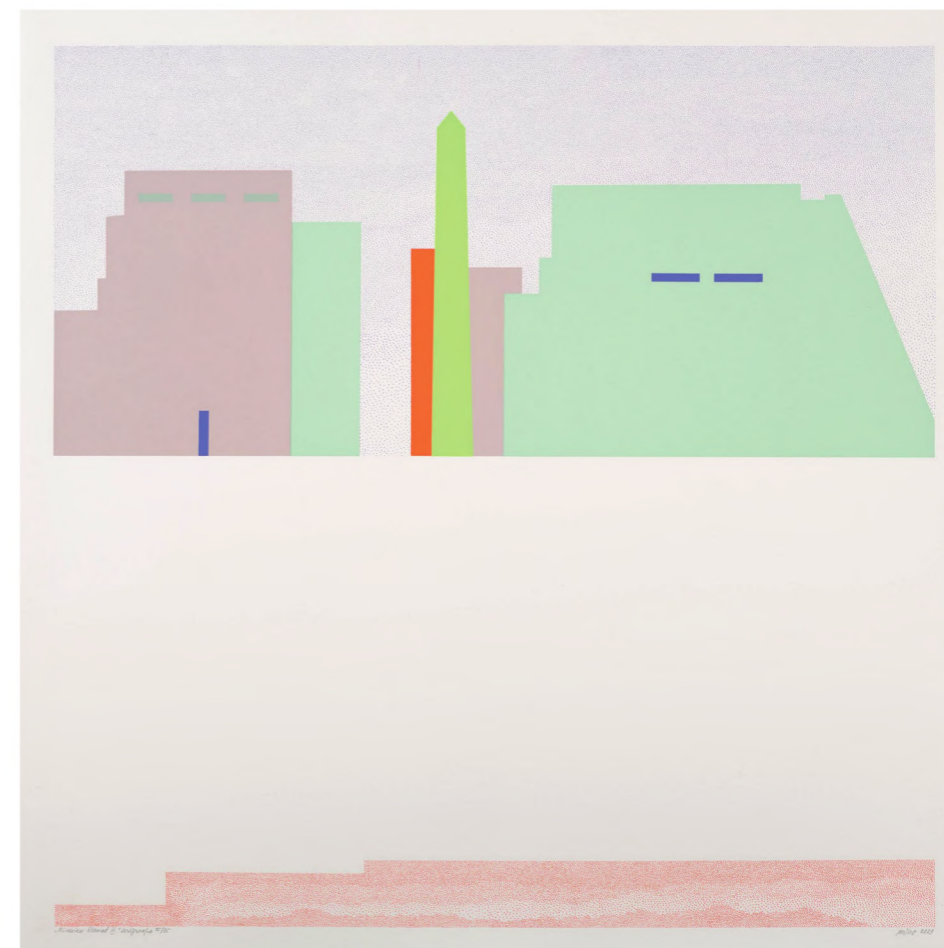
Pole kahtlustki, et algvormide baasil komponeeriv Maasik on modernist, ent mitte lammutaja ega uudsuseotsija mõttes, vaid küsides universaalsete põhiväärtuste järele, mis kehtiks ajast aega. Tema maailm ei arene lineaarselt ega ole ajalik, vaid tegeleb ruumilise korra ajatute seaduspärasustega, ruumi metafüüsilise olemusega. Mis see ruum õigupoolest on ja millest koosneb? Maasiku senist loomingut ja seeriat „Geomeetria ja metafüüsika” ühendab korra otsing ning selle nägemine nii tehiskui looduskeskkonnas, püüdnud näidata mahtudevahelist rütmi ja pinget ning ehituslikke, konstruktiivseid jõude. Ta soovib esitada seda publikule endale omasel objektiivsel moel, ilma liigse sentimentita.

Kui märksõnaks on arhitektuur kui abstraktne maailma ülesehitamise viis, siis pole kahe kunstniku ühisosa raske leida. Mare Vint tegeleb korrastatuse ja ideaalse tasakaalu otsimisega pildiruumis täpselt samamoodi, luues oma detailitäpseid töid

Graphic artist **Mare Vint** (1942) and architecture photographer **Arne Maasik** (1971) are two of the most renowned Estonian artists in their fields. Their works have been exhibited and spoken of a lot, yet until now they had not performed together; moreover, the exhibition *Geometry and Metaphysics* in the great hall of the Museum of Estonian Architecture is a very perceivable dialogue between the two artists, where Arne Maasik's photos have been directly by Mare Vint's works.

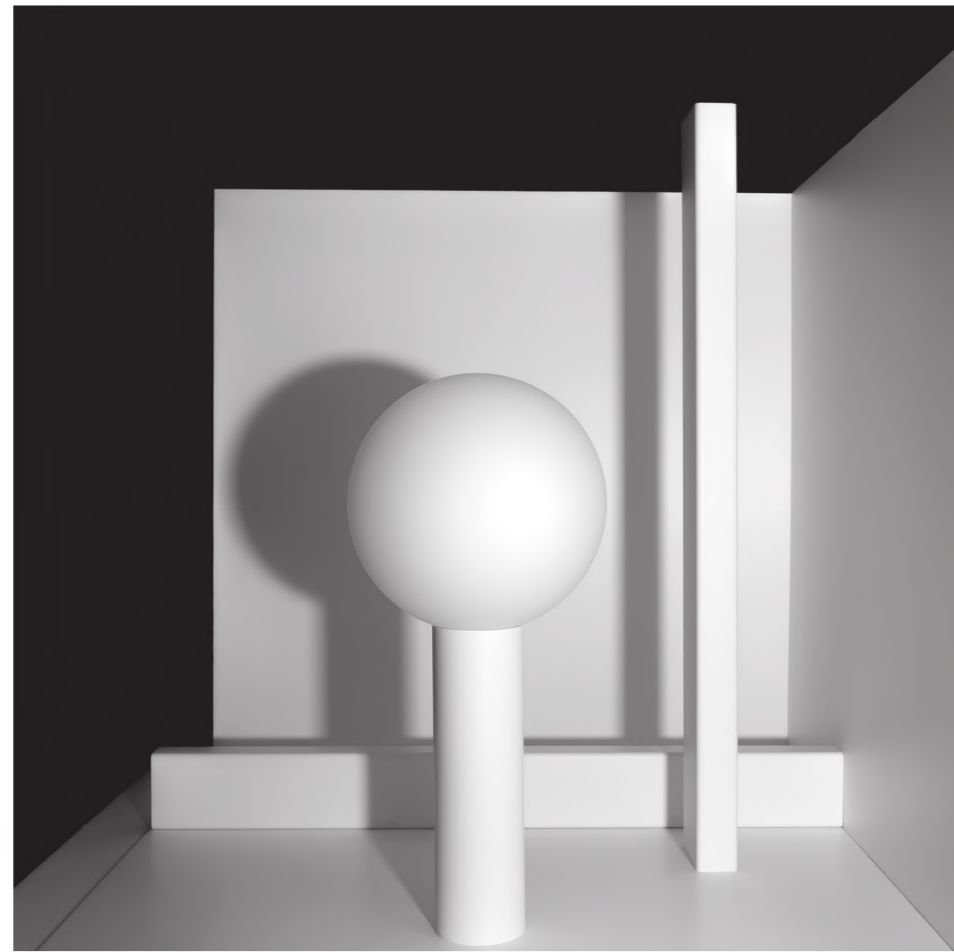
The photos, made specially for this exhibition are Maasik's homage to Vint's architecturally organised image worlds, but also his visions of the perfect space and architecture – he too is an architect. The carefully considered compositions, where there is nothing excessive and nothing missing, where architecture has reached the grandest abstraction and generalisation, the universal space. Maasik, who until now has captured brushwood and buildings with his camera, has now constructed the photographed objects himself. The models, made by a precise hand and with clear lines, are miniature worlds of the architect-photographer – three-dimensional models of something that the author himself calls white architecture. “I am interested in the occurrence of the metaphysical source in white architecture, white surfaces and the emptiness between them. In the holes in walls, in light and shadow. My goal is to create geometric space.”

There is no doubt that Maasik, who composes basic shapes, is a modernist, not a demolisher or innovator but rather by searching for universal basic values that would stand the test of time. His world does not develop in a linear way and is not temporal, it deals with the timeless laws of spatial order, the metaphysical nature of space. What is space and what does it consist of? Maasik's previous works and the *Geometry and Metaphysics* series are connected by a search for order, and its presence in both artificial and natural environments, the desire to show the rhythm and tension between volumes, constructive forces, and to present it to the audience in his own objective way without excessive sentiment.

➤ Mare Vint
Ancient Towns XI.
Silkscreen. 2009
63x63 cm

➔ Arne Maasik
Architectonics II
Digital photo. 2019

Arne Maasik
Architectonics XV
Digital photo. 2019

ülirma hoolikuse ja fanatismiga. Tema motiivid on alati äärmiselt esteetilised, nii loodus, park kui ka majad ilmnevad Vindi töödes täiuslikkuseni viimistletud arhetüüpidega – ideaalkujudena. Needsamad kujud on Maasik oma fotodel alasti võtnud ja erinevate nurkade alt üles pildistanud, näidanud, et maailma valitsevas korras on oma rütm ja struktuur. Me oleme neid maastikke, müüre ja valgeid lõunamaa linnu kõik kusagil näinud, me tunneme need oma lihtsuses ära ja ometi jääme neist väljapoole, sest nad on rõhutatult ebareaalsed, otsekui unenäos. Vindi enda sõnul on tema kunstis läbivaks teemaks ideaalmaastiku loomine, kust ei puudu oma maagiline võlu: „Maagia ja metafüüsika on vist tihti kokkukäivad nähtused. Metafüüsika on minu jaoks teatud eripära, ebareaalsus.”

Olgu öeldud, et kumbki kunstnik ei usu maagiasse selle nõiduslikkus, salateadustega rüütatud tähenduses, nende geo-

As the key is architecture as an abstract way of constructing a world, it is not difficult to find common ground between the two artists. Mare Vint deals with searching for organisation and ideal balance in the space of images in precisely the same way – by creating her detailed works with immense care, almost fanaticism. Her motives are always very aesthetic and the nature, park or houses are always shown in Vint's works as archetypes refined to perfection – as ideal shapes. Maasik has undressed the same shapes in photos and has photographed them from different angles to show that there is a rhythm and structure in the order governing the world. We have all seen these landscapes, walls and white southern cities somewhere, we recognise them in their simplicity, and yet we stand outside of them as they are purposefully unreal, as if in a dream. According to Vint herself, the common theme

Mare Vint
Valge Linn / White Town IV.
Ofsettlito. 2015. 63x63 cm

metrism pole kantud tähendusliku märgisüsteemi tundmisest, mis mõistetak vaid valitutele. Neid huvitab maailm nähtuna läbi ülimalt esteetilise ja abstraktse prisma, nähtuna läbi kunstniku silmade, kes ainsana on võimeline meid ümbritsevasse ruumilisse kaosesse korda looma.

Geomeetria ja metafüüsika. Mare Vint ja Arne Maasik.
8.06.-25.08.2019 Eesti Arhitektuurimuuseum. Ahtri 2, Tallinn

in her art is the creation of an ideal landscape which also has its magical charisma: “Magic and metaphysics often go together. For me, metaphysics is a certain particularity, unreality.”

Let it be said that neither of the artists believe in magic in its sense as cloaked in witchcraft and alchemy, their geometrics is not carried by knowing a meaningful system of symbols that can be understood only by the chosen few. They are interested in the world as seen through an extremely aesthetic and abstract prism, seen through the artist's eyes, who is the only one capable of creating order in the spatial chaos surrounding us.

Geometry and Metaphysics. Mare Vint ja Arne Maasik.
June 8 - August 25, 2019 Museum of Estonian Architecture.
Ahtri 2, Tallinn.

Arne Maasik
Architectonics I
Digital photo. 2019

Mare Vint
Valge linn / White town V
Ofsettlito. 2015. 63x63 cm

Naaber ehitab

THE NEIGHBOUR BUILDS

Fotod / Photos: Arvo Wichman

Tekst / Article: Kristel Schwede

Protsesse võib jälgida ja jäädvustada erineval moel: era-pooletu teadlase visa ja kannatliku tööga, mööduja kiirelt kustuva uudishimuga või kirgliku osalemise ja sekkumisega. Arvo Wichmanni (1967) fotoprojekt „Naaber ehitab” on intiimne päevik ühe väikese, 1965. aastal ehitatud nõukogudeaegse peremaja uuestisünnist.

Arvo Wichmann on Berliinis elav fotograaf ja maalikunstnik, kes on dokumenteerinud oma Tallinna äärelinnas asuva lapsepõlvkodu renoveerimist. Esialgselt praktilise eesmärgiga pildistamisest 2018. aasta suvel, enne suuremaid lammutustöid, on välja kasvanud jätkuv fotoprojekt, mille vahenäitust näeb Positiivi galeriis käesoleva aasta augustis ja septembris.

Nii arhitektuuriprojektil, -maketil kui ka valmis ehitisel on erinevatel etappidel oma esteetiline väärtus. Projektide graafiline võlu peitub nende geomeetrilises tulevikuoptimismis. Arhitektuurimakettide kolmemõõtmeline hoomatavus loob visuaalse naudingut ka neile, kes projektide keelt ei mõista. Valmis ehitise suurejooneline, praktiline või toetav kohalolek tähendab alati vähem või rohkem uue universumi lisandumist maa peale.

Kuid mis toimub nende etappide vahele jääval ajal? Arvo Wichmanni fotod võtavad vaatajal käest kinni ning viivad ta ilma tolmumaski ja kiivrita otse vana maja lammutustööde keskele. Trelli-kruvikeeraja nõudlik surin seguneb seintelt maha kistud laudade aknast välja viskamist saatvate kolksatustega. Ettevaatust, ära komista! Osa pörandat on juba üles võetud ja pörandalaagid väljas! Kuhu panna pööningult välja ilmunud perearhiiv? Need fotod peab kindlasti alles hoidma. Kas täna viiakse lammutusprahti täis konteiner minema? Kas suur veok ikka mahub aeda manööverdama? Peab kopajuhile helistama, et ta homme vundamendi soojustamiseks kaevatud kraavi jälle kinni ajaks. Kas kell on tõesti juba nii palju? Täna peab lõpetama.

Ühel veel püsti jäänud vaheseinal ripuvad higised tööriided. Lahtisest aknast kostab linnulaulu. Eestis on kätte jõudnud suvi. Naaber ehitab.

Processes can be monitored and captured in various ways: with the consistent and patient work by an impartial scientist, the quickly fading interest by a passer-by, or with passionate engagement and involvement. Arvo Wichmann's (1967) The Neighbour Builds photo project is an intimate diary of the rebirth of a small Soviet-era family house built in 1965.

Arvo Wichmann is a Berlin-based photographer and painter who has documented the renovation of his childhood home on the outskirts of Tallinn in Estonia. The photos, originally taken with a practical purpose in the summer of 2018 before major demolition work, have developed into an ongoing photographic project that will be displayed at an interim exhibition at Gallery Positiiv this year in August and September.

The architectural project, the model and the different stages of finished building have their own aesthetic value. The visual charm of the project lies in its geometric optimism for the future. The three-dimensional fathomability of the architectural models brings visual pleasure even to those who do not understand the language of the project. The magnificent, practical and supportive presence of a finished building always means the addition of a more or less new universe to the earth.

But what goes on between these stages? The photos by Arvo Wichmann take the viewer by the hand and lead him or her straight to the centre of the demolition work at the old house without a dust mask or helmet. The demanding buzzing of the electric screwdriver blends in with the thumping of the panels stripped off of walls and thrown out of the window. Be careful not to trip! Some of the floor has already been taken up and the floorboards are out! Where should we put the family archive brought down from the attic? These photos must definitely be preserved. Is the container full of demolition waste going to be removed today? Will the large truck still be able to manoeuvre in the garden? We need to call the excavator driver to get him back here tomorrow to fill up the ditch dug for insulating the foundation. Is it really that late? We should call it a night.

Sweaty workwear hanging on one of the remaining partition walls. Bird song coming in from an open window. Summer has arrived in Estonia. The neighbour builds.

Arvo Wichmann
Naaber ehitab / The Neighbour builds. 2018

Arvo Wichmann
Naaber ehitab / The Neighbour builds. 2018

Arvo Wichmann
Naaber ehitab /
The Neighbour builds. 2018

Robert Doisneau Pariisi lood

ROBERT DOISNEAU'S PARIS STORIES

Fotod / Photos: Robert Doisneau

Tekst / Article: Annika Haas

Vastukaaluks igapäevaelu dramaatilistele pingetele, mis kajastuvad ilmekalt tänapäeva dokumentaalfotograafias, on Juhan Kuusi Dokfoto Keskus toonud Eestisse midagi positiivselt meelikõitvat ja lausa romantilist. 17. maist 18. augustini 2019 saab vaataja kogeda prantsuse fotograafi Robert Doisneau (1912–1994) poeetiliste dokumentaalfotode lummust.

Lähtudes selle Pariisi tänavail tegutsenud eluliste hetkede jäädvustaja motost – „Ma ei pildista elu nii, nagu see on, vaid nii, kuidas ma tahaksin, et see oleks” – on Doisneau kaheldamatult üks humanistliku fotograafia koolkonna värvikamaid esindajaid ja oma kaasaegse kolleegi Henri Cartier-Bressoniga fotožurnalistika algatajaid.

Introvertsetele inimpelguritest eestlastele, kes kardavad pildistada võõraid, olgu lohutavaks ja julgustavaks eeskujuks Doisneau lugu, kes oma pika karjääri jooksul õppis ennast ületama ja kelle edu võtmeks on olnud puhas ja siiras armastus lihtsa inimese vastu. Kaotanud varases lapsepõlves nii isa kui ema, kasvas Doisneau sallimatu tädi juures, mis oli noorele hingele suureks traumaks. Kui noormees 16-aastaselt pärast õpinguid Pariisis Estienne'i kunstikoolis, kus ta õppis graveerimist ja litograafiat, alustas tänavail fotografeerimist, oli ta nii häbelik, et julges pildistada vaid munakiviteid. Läks hulk aega, enne kui ta julges objektiiviga tõsta inimestele. Kooliaeg oli küll andnud esimese kokkupuute kunstielu ringkonnaga, kuid päriselu ja ebamugavusest ülesaamist õppis Doisneau ikkagi Gentilly töölisklassi naabruskonna tänavail. Siit leidis ta oma teemad ja kutsumuse kogu eluks.

Pika karjääri jooksul salvestas ta fotofilmile Prantsuse igapäevaelu, lähenedes poeetiliselt mängulises ja sürrealistlikus võtmes. Teda võlusid inimloomuse veidrused ning seepärast armastas ta kummalisi natuure. Doisneau oli kuulnud oma löbustavate kõrvutamiste poolest: irooniline, mänguline ja kombekas mahuvad sageli samasse jäädvustusse, jutustades erinevate ühiskonnagruppide sotsiaalseerumise, ekstsentrikutest Pariisi tänavatel ja kohvikutes.

To balance the dramatic tensions of everyday life vividly reflected in contemporary documentary photography, the Juhan Kuus Centre for Documentary Photography has brought something positively captivating and even romantic to Estonia. Viewers can experience the allure of the poetic documentary photographs of French photographer Robert Doisneau (1912–1994) from 17th May to 18th August 2019.

According to the motto of Doisneau, who captured everyday moments on the streets of Paris, “I don't photograph life as it is, but life as I would like it to be”. Doisneau is undoubtedly one of the most colourful representatives of the humanist school of photography and one of the originators of photojournalism alongside his contemporary colleague Henri Cartier-Bresson.

Misanthropic and introverted Estonians who shy away from photographing strangers can take comfort and courage in Doisneau's story and how he learned to exceed himself in the course of his life. The key to his success was a pure and sincere love of the simple human. Having lost both his mother and father in his early childhood, Doisneau grew up with an intolerant aunt, which was greatly traumatic to the young soul. As he began photographing on the streets at the age of 16, at the end of his schooldays at École Estienne, where he studied engraving and lithography, he was so shy that he could only take pictures of cobblestoned streets. It took a long time before he had the courage to aim the lens at people. Although his time at school had brought him in contact with the artistic community, he learned about real life and how to overcome discomfort on the streets of the working class Gentilly suburb. And here is where he found the topics and calling that would guide him throughout his life.

In the course of his long career, Doisneau captured French everyday life on photographic film, approaching it poetically in a playful and surreal manner. He was fascinated by the oddities of human life, which is why he also loved strange

Robert Doisneau
Vennad / The Two Brothers. Paris 1934

Lapsi pildistades suhtus ta aga nende mängudesse ja tege- mistesse täie lugupidamise ja tõsidusega. Võimalik, et just avatus ja inimlikkus, aga ka tema enda raske lapsepõlv oli põhjuseks, miks tuntakse Doisneaud ka lapsepõlve suure- pärase jäädvustajana – lapse mäng ja elu linnaruumis oli teema, mille juurde fotograaf ikka ja jälle tagasi pöördus.

Nii aitavad Doisneau fotod kas või hetkeks taastada usu inimestesse. Tema lähenemine fotograafiale võib tundu- da veidi naivistlik, nagu ta on tunnistanud ka ise: „Maailm, mida püüdsin näidata, oli see, kus ma ennast oleksin hästi tundnud, kus inimesed on toredad ja kust ma leiaksin seda headust, mida otsisin.“ Ta jäi alati inimese poolele, armasta- des teda nii, nagu ta on, ja hoolimata lühikesest karjäärist moe- ja reklaamitööstuses pöördus ta alati tagasi tänavatele tavaliste kodanike sekka.

Tänav oli tema areen, ta pildistas paljusid inimesi ja sündmusi, sageli kõrvutades konformistlikud ja humoorikalt kontrastsed maverick'i elemendid, mida iseloomustab peen huumorimeel ja ennekõike tema sügavalt tuntud huma- nism. Tavalised inimesed ja olukorrad pakkusid Doisneau- le enim: „On päevi, mil õnneks piisab vaid silmanägemisest /.../ ja meeliülendav tunne muutub nii väljakannatamatuks, et sa tahad seda inimestega jagada.“

Ometi ei saa prantslasest fotograafi pidada lapselikuks piltnikuks. Karmi noorpõlve mälestused ja mobilisatsioon Prantsuse vastupanuliikumise teise maailmasõja ajal näita- sid Doisneaule elu valusat poolt, mis kajastub tema loomingu sotsiaalses närvis. Pildistajana pole ta kunagi olnud külm teaduslik vaatleja, vaid pigem südamega nägija ja vend. Ta klappis tavaliste inimestega, rääkis nendega. Alustas ilmast ja jõudis siis tähtsate teemadeni. „Ja nii ongi hea, kas pole, heita valgust neile inimestele, kes ei ole kunagi rambivalgu- ses,“ ütles Doisneau.

Mais avatud näitus Dokfoto Keskuses koosneb 80 tööst, mille valiku on koostanud Francine Deroudille, Robert Doisneau tütar ja fotograafi ateljee tänane juht. See on läbilõige Doisneau karjäärist läbi üldsusele tuntud paremiku, kus ei puudu ka tööd rafineerituma maitsega fotohuviliste- le. Näitusega kaasneb publikuprogramm. dokfoto.ee

characters. Doisneau was famous for his amusing juxtaposi- tions – the ironic, playful and well-mannered often fit in the same frame, telling the viewer about the socialisation of dif- ferent groups, the eccentrics on the streets and in the cafes of Paris. When photographing children, he was entirely respect- ful and serious about their games. It's possible that it's pre- cisely his openness and humanity, but also his own difficult childhood, that made Doisneau known for being excellent at capturing the childhood – children's playing and life in the urban space was a topic that the photographer returned to again and again.

Thus, Doisneau's photos help restore faith in people, even if just for a moment. His approach to photography may seem a little naive, as he himself has admitted, "The world I was trying to present was one where I would feel good, where people would be friendly, where I could find the tenderness I longed for." He was always on the side of people, loving them the way they were, and he always re- turned to the streets among ordinary citizens, despite his short career in the fashion and advertising industry.

His arena was the street; he photographed many peo- ple and events, often juxtaposing conformist and maverick elements that are characterised by a fine sense of humour and foremost his deeply-felt humanism. Ordinary people and common situations offered the most to Doisneau. "There are days when simply seeing feels like happiness itself /.../ and the elation seems almost excessive and you want to share it."

However, Doisneau must not be considered a child- like photographer. Memories of his own difficult youth and mobilisation in the French resistance during World War II showed Doisneau the painful side of life, which is reflect- ed in the social nerve of his work. As a photographer, he was never a cold scientific observer, but instead someone who saw with his heart. He clicked with ordinary people; he talked to them. He started with the weather and then came to important topics. "And it's better, isn't it, to shed some light on those people who are never in the limelight."

The exhibition open at the Centre for Documentary Photography comprises 80 works curated by Francine Der- oudille, the daughter of Robert Doisneau and the current head of the photographer's atelier. It is a cross-section of Doisneau's career through the highest rated works known to the general public, but it also includes work for photog- raphy enthusiasts with a more refined taste. The exhibition is accompanied by an audience programme. dokfoto.ee

↑ Robert Doisneau
Preili Anita / Miss Anita. Paris 1951

← Robert Doisneau
Hôtel de Ville'i suudlus /
Kiss by the Hôtel de Ville. Paris 1950

Sõnadeta muinasjutt

A FAIRY TALE WITHOUT WORDS

Foto ja tekst / Photo and article: Vivian Ainsalu

Mul oli peas valmis imeuhke plaan alustada seda lugu mõne mõttetarga tsitaadiga oma lemmikmuinasjutust. See leidis aga eos oma otsa ja üsna proosalisel põhjusel: pidin hakkama meenutama, mis üldse on minu lemmikmuinasjutt. Mis oli lapsepõlves mu lemmikmuinasjutt. Hämusse vajunud aega laskumine toob silme ette vaid pikapatsilise Rapuntsli ja seda ilmselt põhjusel, et muinasjutt ootab mul kannatlikult järjekorras fotona sündimist. Meenub ka „Vägev vähk ja täitmatu naine“, ent mitte sisu, vaid siiani mälupeletis sööbinud vapustavate illustatsioonide pärast. Tunnen kiusatust haarata riulist vendade Grimmide tolmunud muinasjuturaamat, et sõrmega üle sisukorra lasta, ent jätan selle tegemata. Ka sealt mäletan eredalt vaid sügavale pildi sisse tõmmanud üle kahe lehe ulatunud sisutihedaid illustatsioone.

Kas pildi vägi on mulle suurema tähtsusega kui sõna vägi? Ju siis, kui see puudutab mu hinge ka aastakümnete tagant. See on mulle kui visuaalkunstnikule igati meelepärane tõdemus. Kui lapsena olin oma kujutelmades täielikult muinasjutuvestja ja illustraatori armul, kes meelitasid mind mööda leivakoorukestest rada, kuhu aga soovisid (näe, mõni muinasjutt siiski meenub veel!), siis täiskasvanuiga rõõmustas mind avastusega, et muinaslugusid on võimalik ise kokku panna, ja seda täpselt suupärastest paladest. Ning ma ei tarvita selleks sulge ega pintslit, jutustan oma lugusid kaamera abil.

Millest räägib seekordne ühte kaadrisse mahutatud muinaslugu? Soovin jutustada südamelähedasest Eestimaa metsast, pühalikus talvises hääletuses. Tahan kroonida peategelaseks kuninga, jättes ta alasti, et loost ei puuduks minu elus tähtsal kohal oleva aktifotograafia esteetika. Tahan katta ta hermeliinkeebiga, et silme eest vilksaks läbi lavalt lahkuv Freddie Mercury, andes tooni muusikaga, mis on mu loomingu tugevalt mõjutanud, eriti sobilikuna kõlaks pala „My Fairy King“. Kuid mitte seda kõike ei taha ma vaatajale ette anda. Soovin, et vaataja tõlgendaks loo sisse pandut oma sisemaailmast lähtuvalt. Vaid nii saab sõnadeta muinaslugu puudutada tema hinge.

I had a wonderful plan in my head to start this story with a thoughtful quote from my favourite fairy-tale. However, that came to an end already before coming to fruition and for a fairly prosaic reason: I had to try to remember what my favourite fairy-tale was in the first place. What was my favourite fairy-tale as a child? The descent into the near-forgotten time only conjures up the longhaired Rapunzel, but probably because the fairy-tale is waiting patiently to be born as a photo. I can also remember Mighty Crawfish and Greedy Woman; not for the content but for the amazing illustrations that are burnt into my mind. I couldn't remember the content if my life depended on it. I'm tempted to grab the dusty book of fairy-tales by the Brothers Grimm from the shelf to run my finger along the table of contents, but I decided not to. From those, too, all I can clearly remember are the illustrations that spanned two pages and pulled you into the story.

Dare I conclude that for me, the power of the image is greater than the power of the word? I guess so if it touches my soul even across decades. Which is an entirely pleasant admission to me as a visual artist. But while, as a child, in my imagination I was completely at the mercy of the storyteller and illustrator who tempted me to take a bath of breadcrumbs to wherever they wanted me to go (look, I can still recall a few fairy-tales!), adulthood delighted me with the discovery that you can create fairy-tales yourself and do so using pieces that are exactly right. And I don't use a pen or brush to do this; I tell my stories with the camera.

So, what does the fairy-tale fitted into a single frame talk about this time? I want to tell you about an Estonian forest near and dear to my heart in its solemn wintery stillness. I want to crown a king as the main character, leaving him naked so that the aesthetics of nude photography that is important in my life won't be missing from the story. I want to cover him with a fur coat so that Freddie Mercury leaving the stage would flash through the mind, colouring the story with the music that has strongly influenced my work; the song My Fairy King would be particularly well-suited. But I don't want to make all this explicit for the audience. I want viewers to interpret the elements of the story according to their inner worlds. Only then can a fairy-tale told without words touch their souls.

Vivian Ainsalu
Hendrik. 2019

Nägin unes, et olime Vietnamis

IN MY DREAM WE WERE IN VIETNAM

Fotod / Photos: Maarja Mäemets, Rait Lõhmus

Tekst / Article: Maarja Mäemets

Mõnulen rolleri tagaistmel, on kolmkümmend kraadi ja rohkemgi. Kuumus lööb peaaegu hinge kinni, aga vaated on võimsad. Rait juhib kahe rattalist nagu noor jumal. Kust ta võtab selle julguse meid ümbritsevas liikluskaoses sõita, jääb mulle lõpuni arusaamatuks, aga tunnen end turvalisemalt kui autoistmel. See on meie oma filmimoment, erakordne hetk. Mind tabab seletamatu õnnetunne pealaest varbaotsteni. Kõik inimesed peaksid seda kogema, vähemasti kord elus.

On möödunud nädal sellest, kui Vietnamis suurimas linnas Hô Chi Minhis maandusime, teadmata, kas olime üldse teinud õige valiku. Olin Vietnamis reisist unistanud juba pikalt, kuid polnud ühtegi teist suuremat argumenti kui toit, mis oleks sellist otsust põhjendanud. Juhindusin lihtsalt oma kummalisest sisetundest – ja nüüd me olemegi siin.

Igal hommikul näpistan end, et veenduda asja eheduses. See uus maailm on hoopis teistsugune: selles on teistmoodi värvid ja lõhnad, teistmoodi tuuleil ja inimeste rääkimisviis, teistmoodi puuviljad ja puud ning toidukaubad poes, aga ehk kõige rohkem teistmoodi on see elamise ja toimetamise rütm, millest alles reisi keskpaigas hakkame päriselt sotti saama.

Atraktiivne tohuvabohu saadab meid igal sammul. Liikluses, kus inimesed sünnivad rolleri selga ja autodega sõidavad üksikud julgemad. Tänavatel, kus meeliülendavad toidulõhnad on segatud prügi ja roiskumislehaga. See ei ole koht lõhnatundlikele või nõrganärvilistele, aga kaose nautijatele ja selles võlu nägijatele pole paremat kohta. Kõik on kuidagi süsteemselt lohakas ja see on niivõrd paeluv, et lõpuks tunnen, kuidas kõik mu meeled, nägemisest haistmiseni, on viimseni tühjaks pigistatud. Kulgen mõnuses meeltesegaduses kogu reisi vältel.

Meie päevaplaan on iga kord lihtne. Oluline on palju süüa. Kõike, mida me varem proovinud ei ole, ja kõike, mis vähegi isutab. Mida suvalisem tundub toidukoht, enamasti nukumööblit meenutavate plasttoolide ja -laudadega, aga kohalikest einestajatest pungil, seda tõenäolisemalt astume sisse ja palume menüüst „seda, mida kõik teised söövad“. See on pidusöök rentslis: söögikohtade trööstitu väljanägemise

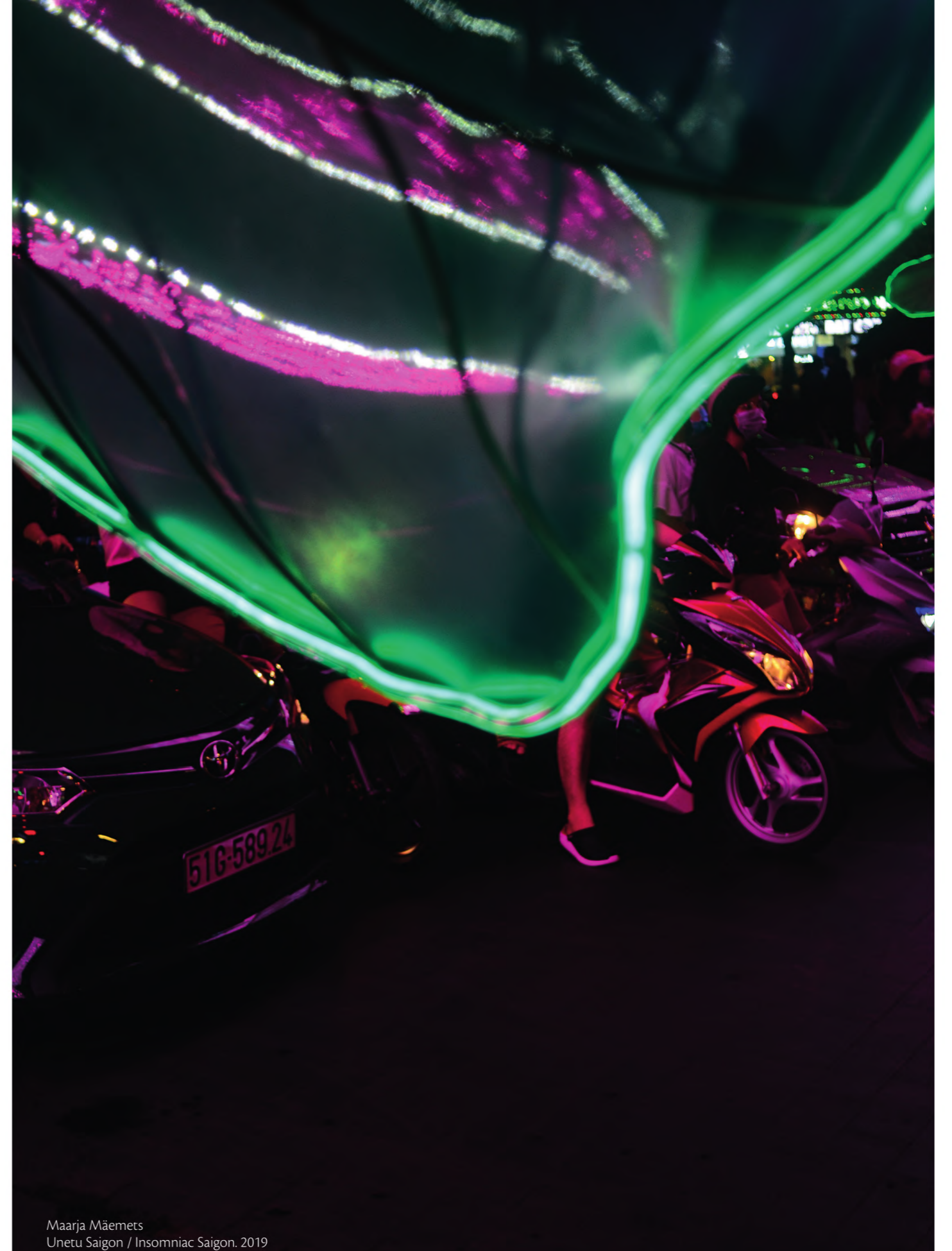
I'm lounging on the back seat of a scooter, it's thirty-something degrees, the heat is nearly taking my breath away, but the views are amazing. Rait is driving the two-wheeler like a young god. Where he gets the courage to even drive it in the traffic chaos surrounding us remains a mystery to me, but I feel safer than I do in a car seat. This is our very own movie moment, an extraordinary moment. I'm overcome by an unexplained sense of joy from the top of my head to the tips of my toes. Everyone should experience this, at least once in their life.

It has been a week since we arrived in Ho Chi Minh, the largest city in Vietnam, without knowing whether we had even made the right choice. I had been dreaming about travelling to Vietnam for a long time, but there had been no other major argument besides food that would have justified the decision. I was just following my strange gut feeling, and here we were.

I pinch myself every morning to make sure that it's real. This new world is completely different – it has different colours and different smells, a different kind of breeze, the way people talk, different fruits and trees and groceries at the shop, but the most different of all is the rhythm of living and doing, which we're starting to fully understand only halfway throughout our journey.

An attractive disorder follows us at every step. In traffic where people are born to ride a scooter and only a few bolder drive a car. Chaos on the streets where amazing smells of food are mixed with the odour or garbage and decay. It's not a place for those sensitive to smells or for the thin-skinned, but there's no better place for those who enjoy chaos and see the charm in it. Everything is somehow systematically disorganised and it's so fascinating that by the end of the day I feel how all my senses, from sight to smell, have been squeezed completely dry. I ride this pleasant disorder of senses throughout the entire trip.

Our daily agendas are simple. It's important to eat and to eat a lot. Everything that we haven't tried before and anything that we're craving. The more random an eatery appears,

Maarja Mäemets
Unetu Saigon / Insomniac Saigon. 2019

kõrval on maitsed fenomenaalsed. Maailmas rännates pole ma kunagi varem harrastanud toiduturismi niivõrd entusiastlikult ja kõrgel tasemel. Rääkimata kohalikust kohvi- ja teekultuurist või võimalusest juua mis tahes eksootilisest puuviljast pressitud värsket mahla suvalisel tänavanurgal. Ning kui tundub, et enam paremaks minna vist ei saa, siis magustoit, avokaado kookosejäätisega, on taevas maa peal, päriselt.

Meeleolukate söögiteremooniade vahepeal otsime vaikuse ja iseolemise hetki, mida lakkamatus virvarris leida pole sugugi lihtne. Seda üllatavam on meelerahu, mis tabab meid mõlemaid elus esimest korda paljajalu buda templisse sisenedes. Kõigist usunditest on ehk budistlik filosoofia just see, mis mind kõige rohkem paelub. Seda nii puht visuaalselt kui ka sisuliselt. Neis pühapaikades on vähe tajutavat kurbust või kannatusi – need on hoopis erakordselt lopsakad ja helgust pakkuvad paigad. Olen vaimustatud.

Siiski on üks tähtis asjaolu, mis jääb mu hinge kriipima veel pikaks ajaks: plastikogus, mis kahe nädala jooksul meie käte vahel väga lühikest ja vähetähtsat elu elab. Ka siis, kui palume kohvikus kohvi serveerida kohapeal, oleme lõpuks ikkagi kahe plasttopsi võrra rohkem maakera prügiga täitnud. Mu süda tilgub verd. Proovime viisakalt loobuda vähemalt kõrttest, mida teinekord tuuakse lauda topelt, igaüks eraldi kilesse pakituna. Ka süütuna tunduv saiakeste ost lõpeb kilekotisajuga – nii mitu saiakest, nii mitu kotti. Püüame ikka ja jälle keelduda, viisakalt ja veenvalt, kuid tunnen, kuidas oleme oma suhtumisega kui nõel heinakuhjas. Näeme oma silmaga, kui argine ja kontrollimatu on üleüldine plasti tarbimine. Kallis planeet Maa, anna meile andeks!

Kaks nädalat ja ööpäev hiljem keedan hommikukohvi villastes sokkides ja kampsunis oma Spordi tänava kodus. Vaid üksikud märgid annavad aimu sellest, mis oli veel silmapilk tagasi. Kõik argised asjad on oma endisel kohal, aga minu sees laiutab kaos. Oli see päris? Või nägin ma unes, et olime Vietnamis – ma istusin rolleri tagaistmel ja Rait oli roolis nagu noor jumal? Meie oma filmimoment, erakordne hetk.

with its plastic chairs and tables resembling classic toy furniture but brimming with local diners, the more likely we are to step in and ask for “what everyone else is eating” from the menu. It’s a feast in the slum – the bleak appearance of eateries is juxtaposed to the phenomenal flavours. As I have travelled around the world, my experiences with food tourism have never been as enthusiastic or at as high a level. Not to mention the local tea and coffee culture or the opportunity to drink fresh juice made from any exotic fruit on any street corner. And if it seems that it’s as good as it gets, the dessert of avocado with coconut ice cream is heaven on earth. Really.

Between memorable dining ceremonies, we look for moments of quiet and solitude, which aren’t all that easy to find in the constant chaos. So the sense of peace that we feel entering a Buddhist temple barefoot for the first time in our lives is even more striking. Of all the beliefs, Buddhist philosophy is perhaps the one that fascinates me the most. Both visually and substantively. There is little perceptible sadness or suffering in these holy places – they are instead incredibly lush and bright places. I feel so inspired.

However, there is one thing that weighs heavy on my heart – the amount of plastic that lives a very short and very unimportant life in our hands during the two weeks. Even if we ask to be served coffee at a table in a cafe, we have once again filled the earth with two more plastic cups worth of garbage. My heart is bleeding. We politely try to turn down at least the straws that are sometimes brought to the table in doubles, each separately wrapped in film. Even an innocent purchase of pastry ends in a rush of plastic bags: as many bags as pastries. We try to refuse again and again, politely and convincingly, but I feel as if we’re needles in a pile of hay as we see how normal and uncontrolled the overall consumption of plastic is. Dear planet Earth, please forgive us.

Two weeks and twenty-four hours later I’m making morning coffee in wool socks and a sweater back at home on Spordi Street. Only a few signs remain of what was just a moment ago. The everyday things are back in their places, but inside me there’s chaos. Was it real? Or was I dreaming that we were in Vietnam, that I was sitting on the back seat of a scooter and Rait was driving like a young god? Our very own movie moment, an extraordinary moment.

Rait Lõhmus
Mekongi jõgi / The Mekong River
“Tee ise” Vietnami kevadrullid / DIY Vietnamese springrolls
Värsket mahla ratastel / Fresh juice on wheels
2019

Rait Lõhmus
Püha hommik / A sacred morning

Budistlik aed / Buddhist garden
Teetseremoonia / Tea ceremony
Kookoskommi vabrikus /
Inside a coconut candy manufactory
2019

Rait Lõhmus
Unelev Buddha / Dreamy Buddha. 2019

Mängu ilu

THE BEAUTY OF THE GAME

Fotod / Photos: Kadri Palta
Küsis / Interview: Kristel Schwede

Kadri Palta (s 1981) on portree-, sündmus- ja golfifotograaf, kes on pildistanud 2016. aastast alates üle 40 golfivõistluse. Golfimängijana oskab ta pika ajaloo mängu ilu jälgida ning jäädvustada golfiväljakul toimuvat tundlikkusega, mis tekitab uudishimu ja kõnetab ka spordialaga mitteseotud vaatajaid. Tema topeltsäritusega fotod seeriast „Turniir“ on ületanud spordifotograafia selgesõnalise dokumentaalsuse ning liikunud sujuvalt kunstilise foto mitmetähenduslikule väljale. Fotode anonüümseks jäetud tegelased väljendavad sümbolina sihikindla enesearengu pingestatud olekut, valitud strateegia keskendumist elluviimist või lihtsalt mõnusat seltskondlikku ajaveetmist looduskaunitel maastikel.

Tänapäevane golf sai alguse 15. sajandil Šotimaal. Eesti golfi ajalugu algas alles pärast taasiseseisvumist, kui 1993. aastal avati esimene täismõõtmeline väljak Niitväljal Harjumaal. Praegu on Eestis seitse täismõõdulist ja kolm väiksemamõõdulist väljakut. Golfiga tegeleb aktiivselt umbes 2000 klubiliiget.

Kadri Palta uuris golfariteid, mis neid mängu juurde tõi ja ala juures hoiab. Golfipisikuga nakatumine käib lihtsalt. Piisab, kui naabrimees, sõber või sugulane korra väljakule mängu proovima kutsus.

Profimängija Martin Toom on aidanud Eesti golfi arenada ja tutvustada selle algusaegadest saadik. Ta naudib erinevaid golfiradasid ja lõputut võistlust iseendaga: „Mäng õpetab mind inimesena, aitab arenada tähelepanu ja toob kaasa mitmeid emotsioone – nii rõõmu kui draamat.“

Lauri Kiviloo tunnistab, et sportlase hing on tal alati sees olnud, ka golfis on eesmärgiks iga aastaga areneda ning harastajate tasemel tipule lähemale jõuda. „Iga golfiring on unikaalne. Ühel päeval võib kõik õnnestuda ning järgmisel jääb mulje, nagu oleks esimest korda rajal. Golfi keerukus ja pidev õppimisprotsess on asjaolud, mis teevad golfist minu jaoks põneva ala.“ Uku Hinsberg leiab, et eesmärgid pole nii tähtsad. Mängu teeb suurepäraseks pidev võistlus eelkõige iseendaga, kuid ka mängukaaslasega. Mihkel Lekk seab igal aastal erinevaid eesmärke vastavalt tasemele, enamiku neist on ta ka täitnud. Golfi juures hindab ta mängu ilu, seltskonda, erinevaid väljakutseid ja eneseületamist, eriskummalisi olukordi rajal ja nende lahendamist.

Kadri Palta (1981) is a portrait, event and golf photographer who has photographed over 40 golf competitions since 2016. As a golfer herself, she knows how to appreciate the beauty of the game and capture events on the golf course with a sensitivity that creates curiosity and speaks to a viewer who is unrelated to the sport. Her double exposure photos from the Tournament series have transcended the explicit documentality of sports photography and smoothly moved on to the ambiguous field of artistic photography. The anonymous characters in the photographs are a symbol of the tense state of purposeful self-development, focused implementation of the chosen strategy, or simply a pleasant social pastime in beautiful landscapes.

The modern game of golf was born in Scotland in the 15th century. The history of Estonian golf began only after the restoration of independence, when in 1993 the first full-size course was opened at Niitvälja. There are currently seven full-size and three smaller golf courses in Estonia. About 2,000 club members actively play golf.

Kadri Palta asked the golfers what brought them to the game and what attracts them to this sport. Professional golfer Martin Toom has helped develop and popularise golf in Estonia since the early days. He enjoys a variety of golf courses and the endless competition with himself: "The game teaches me as a person, helps develop the attention span and generates drama and joy."

Lauri Kiviloo admits that he has always had the soul of an athlete, and in golf as well, he aims to develop every year and move closer to the top of the amateur game. "Every round of golf is unique. One day you can succeed at everything, and the next you feel like it's your first time on the course. The complexity of the game and the continuous learning process are the elements that make golf an exciting sport for me." Uku Hinsberg believes it is not all about the goals. What makes the game so great is the constant competition, mainly with yourself, but also with other players. Mihkel Lekk sets different goals for himself each year according to his skill level, and has achieved most of them. What he appreciates about golf is the beauty of the game, the good company, the challenges and overcoming himself, the extraordinary situations on the course and resolution of such situations.

Kadri Palta
Turniir / The Tournament.
It is easy to catch the golf bug. Your neighbour, friend or relative inviting you to try it out on the course might just do it.

Kadri Palta
Turniir / The Tournament.

Maailma tajumise mõõtkava

DIMENSION OF THE WORLD'S MEASUREMENT

Foto ja tekst / Photo and article: Ülo Pikkov

Roland Barthesi (1915–1980) teost „Camera lucida: märkmeid fotograafiast” peetakse üheks enim tsiteeritud fotograafiateemaliseks raamatuks. Ja seda igati õigustatult. Tegemist on väga isikliku vaatega fotograafia, mille mõtestamise keskmes on Barthesi sügavalt liigutanud lapsepõlvefoto oma emast. Barthesi fotograafia olemuse kirjeldus ongi laiemalt vaadates igatsus möödunud hetkede järele ning võimalus ka kõige isiklikumaid mälestusi elus hoida.

Foto on alati personaalne, keegi on viibinud konkreetses ajahetkes ja jäädvustanud selle, olgu seal siis inimene, maastik või miskit muud. Ka meie mälestused on alati personaalsed.

Tänapäeval on fotograafia niivõrd juurdunud meie igapäevaellu, et fotost on saanud osa meie väga isiklikust mälumehaanikast – on sündmusi ja hetki, mille kohta me ei saa öelda päris kindlalt, kas me tõesti mäletame neid või me vaid kujutame ette end neid mäletavat, sest nähtud fotod möödunud sündmustest segunevad hõlpsasti isiklike mälupiltidega.

Erinevalt Barthesist, keda inspireeris fotograafiat mõtestama üks väga isiklik foto minevikust, olen ise alateadlikult fotograafiat tõlgendanud hoopiski pilti tegeva masina, täpsemalt oma isa fotoaparaadi Zenit-E kaudu.

Fotograafia maagia, see lumm, mis kaasneb jäädvustatud hetki vaadates, ei ole minu teadvuses saanud alguse mitte bartheslikust, nägemuslikust fotokogemusest, vaid hoopiski varases eas fotoaparaadi abil maailma uurides, seda kadreerides ja teravustades. See mõjus maagiliselt! Veidral kombel mäletan siiani isa fotoaparaadi väga spetsiifilist lõhna, mis oli segu õlist ja aparraadi kaitsva nahkvutlari lõhnatoonidest. Just tänu sellele aparraadile kujunes teadmine, et aega saab peatada, pildiks vormida. Et mälestusi on võimalik teadlikult luua.

Roland Barthes' (1915–1980) *Camera Lucida: Reflections on Photography* is considered one of the most quoted books on photography. And rightly so. It's a very personal view of photography, at the heart of which is a childhood photo of Barthes' mother that deeply moved him. More broadly, the description of the essence of Barthes' photography is exactly this longing for past moments and the opportunity to keep even the most personal memories alive.

The photo is always personal, someone has been in a specific moment in time and captured it, be that moment occupied by a person, landscape or something else. Our memories are always personal, too.

Today, photography is so rooted in our everyday lives that photos have become a part of our personal memory mechanics. We can't really be sure if we are remembering some events or moments or if we're imagining them vividly, because the photos we see of past events easily mix with personal memory images.

Unlike Barthes, whose sense of photography was inspired by a very personal photo from the past, I have always subconsciously interpreted photography through the device that takes the image, specifically my father's Zenit E.

For me, the magic of photography, the charm that we experience when we look at the captured images, isn't born out of the Barthesian vision of photography experience, but rather the exploration of the world through a camera from an early age, framing it and focusing it... And it was magical! Strangely, I can still remember the very specific smell of my father's camera, which was a mixture of oil and the scents of the leather bag protecting the camera. It was through this apparatus that the knowledge that time can be stopped and shaped into an image came to me, that it's possible to consciously create memories.

Ülo Pikkov
Minu isa kaamera / My fathers camera. 2019

Eesti digifoto minevikust

THE BEGINNING OF ESTONIAN DIGITAL PHOTOGRAPHY

Tekst / Article: Tanel Verk, Merilis Roosalu
Fotod / Photos: Meeli Küttim

Digitaalsed pildisensorid peegel- ja kompaktkamera-tes ning digitaalne pildiesitus muutis põhjalikult fotode valmistamise ja kasutamise viise. 1990. lõpus levima hakanud digifotokaamerad jõudsid tänu soodsamaks muutunud hindadele hiljemalt 2000. aastate keskpaigaks pea igasse Eesti perre, kutselistest fotograafidest rääkimata. Fotograafidele said tehnoloogilise hüppega avanenud perspektiivid ning ka uue liikumissuuna paratamatus 1990. lõpus kiiresti selgeks ning uusi võimalusi asuti jõudsalt rakendama.

Fotograaf Ülo Josing kohtas digikaameraga pildistamist esmakordselt 1990. aasta lõpul Otepää suusatamise maailmakarikavõistluste etapi ajal. Eestis pildistati siis veel filmile. Ta meenutab, kui uhke oli vaadata, kuidas paar välismaa fotograafi oma äsja tehtud pildid sealsamas sülearvuti ekraanil avasid. Josingu enda esimeseks digitaalseks töövahendiks oli 2002. aastal müüki tulnud Fujifilm FinePix S2 Pro.

Pikaaegne Postimehe fotograaf Peeter Langovits on meenutanud, et ajalehetoimetusse tulid esimesed digikaamerad 1990. lõpul. Töö uudse tehnikaga oli keeruline, sest mälukaardid mahutasid vähe ja et üldse tööd teha saaks, oli vaja pildikvaliteet maha keerata, samuti fotosid vahelt ära kustutada. Kiiresti muutus probleemiks ka digifotode pärastine hoiustamine.

Fotomuuseumi juhataja Anneli Jalava meenutab esimest kokkupuudet fotode digitöötusega 1996. aastal Tallinna Sidekoolis fotograafia õppimise ajal, kui käis koos Pille-Riin Pregeliga Soomes Tikkurila fotokoolis külalisõpilaseks. Fotode töötlemise programmiks oli sel ajal Adobe Photoshop 4 ja pärast iga väikest liigutust võis käia kohvi joomas, sest programm töötas väga aeglaselt. Anneli Jalava sõnul tasus ootamine end ära: „Hiljem imestasid Eesti kohalikud fotokunstnikud, kui nägid esmakordselt digitaalselt töödeldud ja prinditud tulemusi.”

Fotomuuseum kogub uue püsinäituse jaoks Eesti digifotograafia algusaegadest säilinud pärandit. Fotoprofessionaalidelt, -huvilistelt ja fototarvete müüjatelt on väga oodatud digifotograafia lähiajaloo seotud esemed, tehnika, esimesed pildifailid ja mälestused digifotokultuuriga kohenemisest. Eesti digifotograafia algusaegade pärand tuleb esitamisele 2020. aastal Fotomuuseumi uuel püsinäitusel.

Digital image sensors in mirror and compact cameras along with digital image playback has thoroughly changed the ways that photos are made and used. Digital cameras began to spread at the end of 1990s and as the prices fell nearly every Estonian family had one by the middle of the 2000s, as, naturally, did professional photographers. The perspectives that opened with the technological leap or the inevitability of the new direction quickly became clear to photographers and they began actively implementing the new possibilities.

Photographer Ülo Josing encountered digital photography for the first time at the end of 1990s, during the Otepää World Cup. Photographing on film was then common in Estonia. He reminisced that it was astounding to see how foreign photographers opened newly taken photos on their laptops. Josing's first digital tool was a Fujifilm FinePix S2 Pro launched in 2002.

Peeter Langovits, who has worked for the newspaper Postimees for a long time, remembered that he newspaper got his first digital cameras at the end of 1990s. Work with the innovative equipment was difficult as memory cards could store only a small number of images. In order to be able to work, image quality had to be lowered and also images deleted whenever possible. Due to the small capacities of memory devices, storing digital photos was also complicated.

The manager of the Museum of Photography, Anneli Jalava, remembered her first encounter with the digital processing of photos in 1996 when she was studying photography at the School of Communication and was a visiting student at the Tikkurila photography school in Finland along with Pille-Riin Pregel. Back then, photos were processed using Adobe Photoshop 4 and after every move you could take a coffee break as the program was very slow. Anneli Jalava remembers that the waiting paid off: “Estonian photo artists were later amazed when they saw digitally processed and printed results for the first time.”

The Museum of Photography is collecting heritage from the first days of Estonian digital photography for a new exhibition. Items, equipment, first image files and memories about adapting to digital culture are very welcome. The heritage of the beginning of Estonian digital photography will be presented at the Museum of Photography's new permanent exhibition in 2020.

Sony Digital Mavica MVC-FD88*

Tootmisaasta / Year of production: 1999 Mäluseade / Storage device:
3½ diskett/ floppy disk. Fotomuuseumi kogu / Museum of Photography:
TLM 29746 KF 1062. Annetaja / Donator: Rein Laar

Canon MultiMediaCard (MMC) 16MB, Kingston Secure Digital (SD)

64MB. Aastatest / From years: 1997, 2000 / Fotomuuseumi kogu / Museum of Photography: TLM 30868 KF 1600 ja TLM 30869 KF 1601

Tamroni reisifoto 2019

TAMRON TRAVEL PHOTO CONTEST 2019

Kristel Schwede

Fotoinimesed on kirglikud sündmuste, vaadete ja eriliste hetkede kolleksionäärid. Reisilt koju jõudes, kaamera mälukaart täis värve ja elamusi, pole esimeseks tegevuseks tihti mitte kohvrite lahtipakkimine, vaid reisifotode arvutisse laadimine. Leiurõõm hea kaadri saamisel teeb tuju heaks, rõõm teistega jagamisest on veelgi parem.

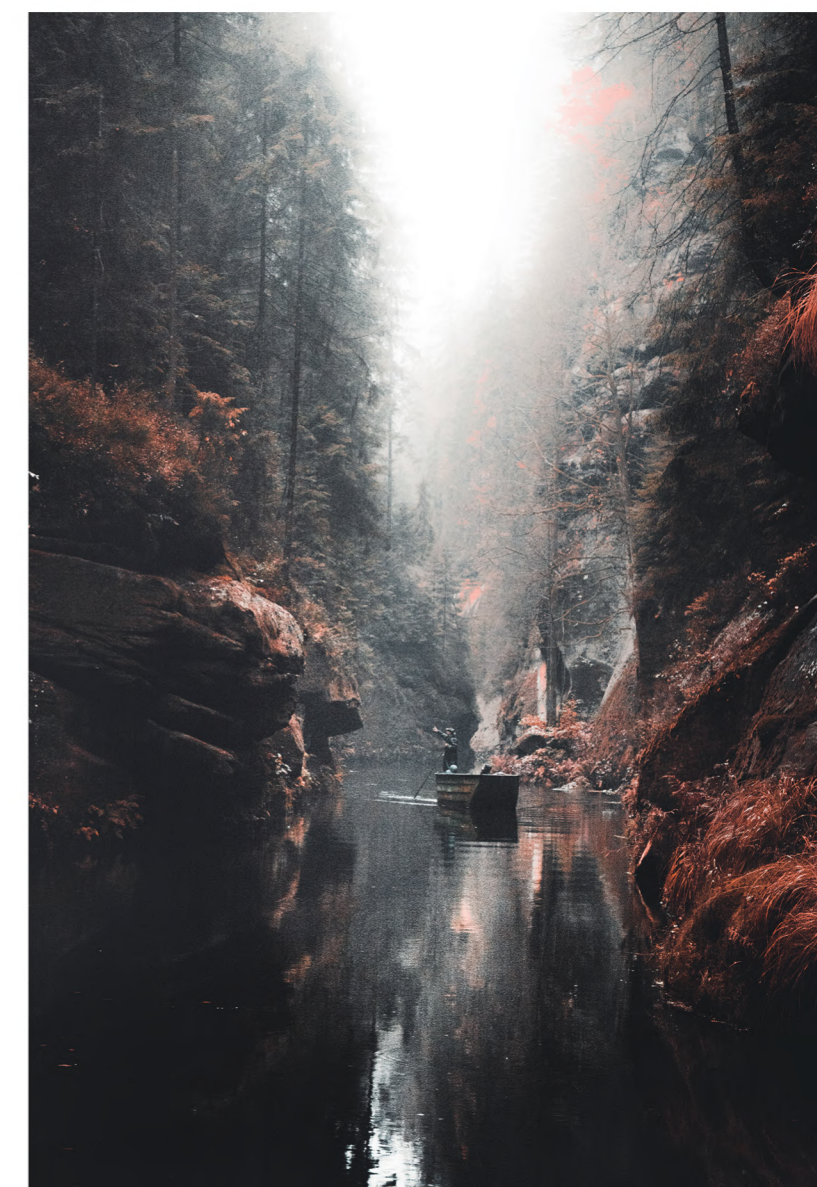
Tänavusele Tamroni reisifotode konkursile laekunud töödel jagati erinevate paikade kultuuri ehedal ja puutumata kujul, huvitavate inimeste portreesid, kaugete maade kauneid maastikke ning rändurite argimaagilisi hetki. Võidutööks valiti seekord sotsiaalselt tundliku närviga portree tolmusel teel müügitööd tegevast lapsest. Reisid ei ole alati meelelahutuslikud kodunt-eemale-retked, need võivad olla ka silmi avavad õppetunnid ja väljakutsed.

Žürii koosseisus Ardo Kaljuvee, Alina Birjuk ja Iiti-Pätrik Järve jagasid auhinnad järgmiselt: I koht Peeter Paaver „Ei ole olemas halba äri“, II koht Ivika Jäger „Tipus“, III koht Karl Anders Vaikla „Paadisõit“.

Photographers are passionate collectors of events, vistas and special moments. Getting back from a trip, with the memory card full of colours and experiences, the first thing to do is not to unpack the suitcases, but to upload photos to the computer. The pleasure of finding a good shot makes a photographer feel happy; the joy of sharing it with others is even better.

The works submitted to this year's Tamron Travel Photo Contest exhibited the culture of different places in an authentic and untouched form, presented portraits of interesting people, beautiful landscapes from distant lands, and the everyday moments of magic that the traveller experiences. This time, the socially sensitive portrait of a child selling things on a dusty road was selected as the winner. Travelling is not always just an entertaining trip, a 'get-away', but can also bring eye-opening lessons and challenges.

The jury, composed of Ardo Kaljuvee, Alina Birjuk and Iiti-Pätrik Järve, awarded prizes as follows: 1st place Peeter Paaver, "There Is No Such Thing as Bad Business", 2nd place Ivika Jäger, "In the Top", 3rd place Karl Anders Vaikla, "Boat Ride".

↑ I koht / 1st place
Peeter Paaver. Ei ole olemas halba äri /
There Is No Such Thing as Bad Business

← II koht / 2nd place
Ivika Jäger. Tipus / In the Top

→ III koht / 3rd place
Karl Anders Vaikla. Paadisõit / Boat Ride.

Impressum

POSITIIV
Eesti fotoajakiri
Estonian Photo Magazine

VÄLJAANDJA
Publisher
Meediarong OÜ
Roo 21a Tallinn 10611 Estonia
positiiv.ee
www.facebook.com/FotoajakiriPositiiv

PEATOIMETAJA
Editor in Chief
Kristel Schwede
kristel@positiiv.ee

DOKUMENTAAL- JA PORTREEFOTO
Documentary and Portrait Photography
Annika Haas
annika@positiiv.ee

KEELETOIMETAJAD
Language Editors
Mare Nurmoja
Daniel Allen

TÕLGE
Translation
Titania Tõlked OÜ

KUJUNDUS
Layout
MTÜ Fotoaken

TRÜKK
Print
Aktaprint AS
www.aktaprint.ee

INFO JA MÜÜK
Info and sales
info@positiiv.ee

ÜKSIKNUMBRI HIND
Price per Issue
5,50 EUR

AASTATELLIMUS EESTIS
Pre-ordering in Estonia
4 numbrit / 4 issues 24 EUR

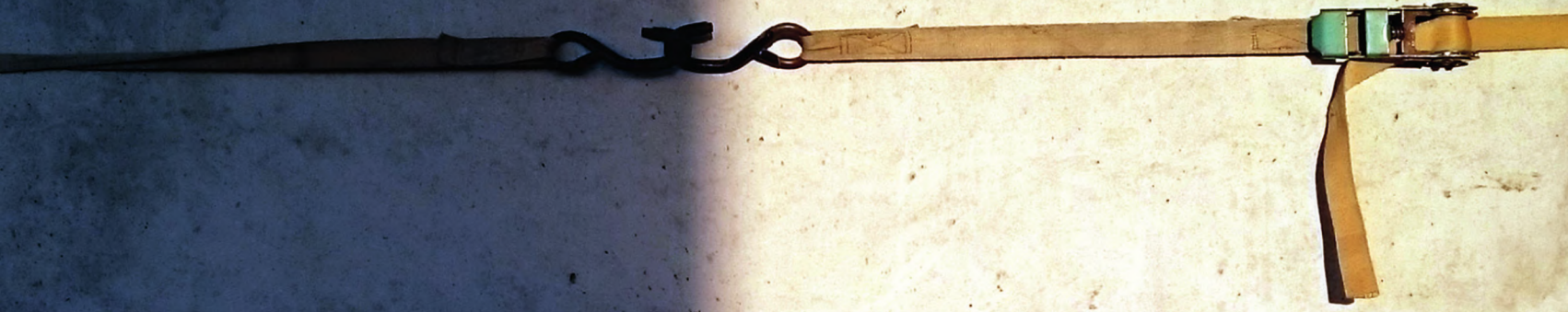
AASTATELLIMUS VÄLISMAAL
Pre-ordering outside Estonia
info@positiiv.ee

All photographs and texts are the copyright
property of the authors.

ISSN 1736-9053

Aitäh kõigile, kes kaasa aitasid!
Thank you to everyone who contributed to this magazine!

ISSN 1738-5055
9 771738 905006
Hind 5.50